

శ్రీ రస్తు

శ్రీరామా నందగురు బ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్వినుకొండ పురవరాధీశ్వర సీతారాఘవేశ్వరచరణకమలసేవానిరతండును
శ్రీరామానందయోగీశ్వర ప్రియశిష్యుండును సంగీతసాహిత్యవిద్యా
ప్రవీణుండును మార్కండేయగోత్రపవిత్రుండగు

శ్రీమతోక్తా డిగంటి వెలిగొండ దాసునిచే

భక్తిశ్లాఘనైరాగ్యములను బోధించునట్లుగా రచియింపబడిన

జ్ఞానానందసుబోధిని.

ఈ గ్రంథము శ్రీమదుభయవేదాంతప్రవర్తకులగు
శ్రీమోక్షశౌడవటికంటి తిరుమలరామానుజాచార్యులవారిచే

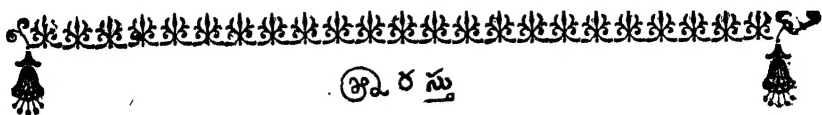
పరిష్కరింపబడి

ఐదుగుడివాడవేంకట నరసింహముగారిద్రవ్యసహాయమువల్ల

వాణీముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

బైబివాడ

శ్రీ రామా నంద గుర పే న మః

జ్ఞా నా నంద ను బోధి ని.

ఉత్పల మా ల.

అసముదారమంచితమచింత్యమనంతమమేయమవ్యయం! బైసచరా
చరప్రకృతికాదియుమధ్యమమంతముకమహా! భాసురలీలజేయుచుస్వభక్తు
లచోగ్రహరామయోగిహృ! ద్వాసితదివ్యతత్వమయిభాసిలునక్షరముంభ
జించెదఁ||

కందము.

ఘనపూర్వజలధితీరం- బుననొకత్రరమమరువంగవోలనుపేరఁ! దనరా
రునందుగలడాక- దనగుడుతద్దివ్యధమహాత్మ్యలువినుడీ||

ఉత్పల మా ల.

అనలివోద్భవుండమరసేళ్యమసచ్చతుండుబ్రహ్మదా! మానసమం
దుగాంచెఘనమానసులక సనకాదులకమహా! మానతపోబలాన్వితులనొయ్య
నతత్వనకుండుగాంచెశ్రీ! సానకగోత్రముడదితజాలపవిత్రమునాత్మక
కిదే||

ద్విపద.

అమరొందువాదివ్యగోత్రవారాసి! హిమకరుండునుబోలి నెలమిజన్మం
దే! అక్షయచార్యదాస్యాప్లదకరుడు! లక్ష్మీకరుడుదేసులత్మకాఖ్యండు!
ధరవిశిష్టాదైవతత్వసంపేది చరమార్థదివ్యవిజ్ఞానభాసురుడు! పరతంత్ర
సముదారభక్తియుక్తుండు! గురుతరద్యయవైష్టికోల్లాసశీలు! దామహాత్మ్య
నికాంతయగణితస్వాంత! భామాజనస్తోత్రపరమపవిత్ర! శ్రీపిచ్చమాంబ
యకజెల్వొందుసాధ్వి! కాపూర్ణపూర్వపుణ్యాధికంబునను! అరలేనిమతివెం
కటస్తుయ్యశేష్టి! నెరిధర్మశీలుడొనిలదాలిశేష్టి! మననసంధోగిరామానం
దయోగి! అనిఘండునుదయవర్లనుపుణ్యశాలి! రాజితాచారుండురామాను
జయ్య! భ్రాజతక్పశాశాలివరదరాజయ్య! పరతత్వసంపేదిపార్థసారథి
య! పరధర్మయుతుడునుబ్రహ్మశేష్టి! యననాప్ససేనమండువాత్మ
జాలండు! ఘనుడురామానందఘనయోగివరుడు||

యమనీయమానసాద్యష్టాంగసహితండుపట్టక్రియతమర్కసంవిదుం
డు। చిరసదాశివయోగచిన్మయానందుండుగురుసేవనారూఢగూఢమతుడు।
పరమవైరాగ్యసంభరితసుస్వాంతండునిర్మలాంతర్వీక్షణీయతముడు। సక
లధూతవాత్రసమదివ్యచిత్తుండుమోక్షభామామనోమోహనుండు। రాజీ
తాష్టాక్షరీమంత్రరాజపరుడు। నిర్వికల్పసమాధిలోనెగమవాడు। సంచితా
జన్మహరికళాసంగతుండు। సాంద్రీకరణుండురామయోగీంద్రగురుడు॥

చంపకమాంబ.

పతితులపావనాత్ములుగదాగొనరించెడువేడలగల్గియీ। శుభ్రగిరిజేరి
యుండగయితోనిధివేంకటనారసింహుడె॥ హితమతతత్సద్భవరుభజించిత
రించియునమ్మహాత్మునం। గతిగలిగించెనాకతనిగౌరవవంశముసన్నుతించె
దె॥

ఉత్పలమాంబ.

ఐయరవిందగగ్భముఖసేవితచారుపదాబ్జుడైననా। రామణదివ్యనా
మకపరాత్పరవాస్యసుహర్షియైనమై। త్రేయమహర్షిగాంచెనముదీర్ణయ
శివభవంబువిస్మయం। న్యామమదాత్తముంమిధుననామకగోత్రముసత్పతి
త్రేమ॥

ఉత్పలమాంబ.

ఆగరిమందచర్మమిధునాన్వయమందుజనించెనీతివి। ద్యాగుణశాలిదే
కుతుకాశ్లేకుడచ్చ్యుతభక్తిపూర్ణుడె॥ భ్యాగతశేవకుండుగురుపాదసరోరు
హచంచరికుడై। త్రిగుడివాడవేంకటవిశిష్టుడనకధరణీస్థలంబునె॥

ఉత్పలమాంబ.

ఆగుడివాడవేంకటవరాభ్యునకుడగుకోటమాంబకు॥ సాగరజహన్ను
కన్యలకుచంద్రునిబోలిజనించెనీత్యస। త్యాగమధర్మమార్గగమనానుగుణుండ
నఘండుదానసంధోగధనుండుమానధనిపూర్ణుడువేంకటసామియైధరె॥

ఉత్పలమాంబ.

అంబరవాహినీగురునకజ్జవిహరిణెయైనలక్ష్మీకి॥ శంఖరవైరిబోలిబుధ
సన్నుతివేంకటసామికాదిల। త్సైంబకుప్రత్యుడయ్యెనదయాత్మకుడాశీత

వత్సలుండునీ! తాంబరపాదభక్తిభరితావిరతాచరితాత్ముడై మహిమ్నా

ఉత్పలమాల.

శ్రీగరుడధ్వజాంఘ్రియుగసేవకుడంచితపుణ్యశాలిది! వ్యాగమధర్మవర్తి సముదంచితకీర్తిదయాప్రపూర్తిసీ! తాగజగామినివిభుడుదారవిత్తిర్మస్తుధార్ణవుండువై! శ్రీగుడివాడవేంకటస్వసంహుడుపూర్వైధరాచార్యుంబునామ్

సీ స ప ద్య ము.

సరిలేనిగురిబూనిపొరబోనిభక్తిచేత్రరామయోగిందుగ్గజేరినాడు! సాధుప్రమాదప్రసాదనాంబువులచేమించుకూపములత్రీవిష్టించినాడు! పాలుపొందువలపందగలపుష్పఫలములంజెలువైనవసులస్పృషించినాడు! బలుపాపములరూపములబాపివెలుగొందుశ్రీకృష్ణేంద్రునిబ్రహ్మాంజలిచ్చినాడు! బుధకవీంద్రాధిజనములబోచినాడు! అట్టిగుడివాడవంశామృతాబ్ధిచంద్రుగ్గ! డైనవేంకటనరసింహునభివృత్తింప! నకటనాబోటిసామాన్యులకువశంబె

మత్రైభవృత్తం.

అలవేంకటూరసింహాధీవరుడుభవ్యస్ఫూర్తికీర్తింగనెం! బలునీతుల్వరియింపుచున్ పరినిదైవంబుచుసేవింపుచున్, కలితాభ్యాగతదృష్టిజేయుచుకులక్రాచారముల్బూనుచున్! దలపంబోలనిపుణ్యసాధియుగుసీతాంబామణిభక్తచేన్

గీ త ప ద్య ము.

ఆదయాకరుడొక్కనాడనఘరామ! యోగికింకితముగనీవురాగతాశక్తిలితముగనొక్కకృతిజేసిఘనతదీయ! వరకృపాపెన్నిధానంబువడయుమనినన్

గీ త ప ద్య ము.

గృహమునకునేగితతారాలకృత్యములను! సలివీయేనెట్టిగింధంబునలుపవలయు! గింధమునకేమినామంబుగాలివలయు! నడుచుచారాత్రినిద్రించునవసరమునన్

సీ స ప ద్య ము.

మునుమున్నుమనవెన్నదిసమున్నుతివహించుసదమలబ్రహ్మలేజంబువాడు! నిరతంబుదురితంబుత్వరితంబులోద్రుంచునాగభైత్తముచేతనలరువాడు! శరణొందునరునందుపరునొందగాజేయుఘనతపశ్చక్తిచేనెనయువాడు! ధృ

వక్షయభవక్షయేలవక్షయప్రకాశించునానందముననోలలాడువాడు। రామ
యోగీంద్రీవర్యుండురమణనాడు। స్వప్నమునవచ్చినీసత్యబంధమునకు। మ
త్సహాయంబుగల్గునిర్మలడవగుడు। వవ్యయానందముంచెదవనుచుబలికి॥

కంధపద్యము.

జ్ఞానానందసుబోధిని గానీగ్రంథముకుపేరుగావింపుమునీ। మానసము
నన్నుజేర్చుము। హీనపదమనందుసౌఖ్యమందుమువత్సా॥

సధివచనం.

ఇట్లుగ్రహించిన యమ్యహానుభావుని దివ్యశాసనంబుశరీరంబునం
దాల్చి సూర్యోదయంబునకుమున్నుమేలొంచి యెనమ్యహాయోగివర్యుని
సన్నిధానంబునకుజనుడెంచి శరణాగతుండనై సేవించి పరితత్వోపదే
శంబువహించి సుఖించి తన్నామాంకితంబుగా గ్రంథంబురచిండుటకు నా
రంభించి మదీయవంశావతారకృమంబువిన్నపించెద॥

కవివంశానుక్రమం—ద్విపద.

శ్రీభర్తయై విలసిలుమహావిష్ణు! నాభికమలమందునలువజన్మించె। నత
నికిమతియెందునలఘుముశుండు। ధృతివంతుడగుకుత్సయుషీయదయించె।
ఘనుడాతనికిగల్గెకలుషదూరుండు। ననితేజుడామృగశృంగసన్నాని। సరసు
డౌనమ్మనిసార్వభౌమునకు। నరిదిభ్రతుండయ్యెనలమృగండుండు। నతనికి
భగవత్పదాబ్జసేవ్యుండ। మతిమంతుడైయొప్పెమారొండమాని। గురుడా
తనికిహామగుండంబునందు। మురువుతోభావనామునిజనియించె। నతనిచే
వంశంబునభివృద్ధియయ్యె। క్షీతిజనస్తుతమునైచెన్నొందిమిగుల॥

గీతపద్యము.

అందుశ్రీకోడిగంటివంశామృతాబ్ధి! పూర్వచందునిబోలియాభువిజ
ఘించె। పరమసుగూఢుండుసాధుసంభావితుండు। శీలుడలఘుండుబంగారుశె
ట్టిఘనుడు॥

సీసపద్యము.

శీలుడౌబంగారుశెట్టియాశ్రీవెంకటాంబయందునుగాంచెనలఘుయశు
ల। చెలువుగాకొండయ్యచిన్నయ్యయనువారినందులోచిన్నయ్యకతివయైన।
శ్రీనాగమాంబనశెలగుపతివ్రతాగర్భమందుజనించిగారవమున। వన్నెకె
క్కినఱుట్టివనజాతుభక్తితోనలరుచుండుదుమందునగృజుండు। వరనృసిం
హుండువెలిగొండుబాలకొండు। అందురెండవభ్రతుండహరిహదాబ్జదాస్య

సంగతకవితానిధానుడనగి నవనివెలిగొండదాసుండవైననేను॥

వచనము.

మధ్యుండైన శ్రీరామానందబ్రహ్మయోగీంద్రులవారికృపవల్ల నే జేయబోవు జ్ఞానానందసుబోధినియందు శృంగారతత్వపదములనాకర్షించివినుడీ॥

అయ్యలారా!

సీ సమాలిక.

శ్రీసద్గురుండైనశ్రీరామాధీశ్వరు పాదసేవకుడనుబంటనయ్య! గిరులందుగుహలందుచరియించుఘనులకేపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! ఆష్టాంగయోగంబులభ్యసించినవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! పంచమద్రీలలోనిభావమెరిగినవారి పాదసేవకుడనుబంటనయ్య! రాజయోగముజేసిరంజనులొవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! గతమనాగతమునుగనుగొన్నవారికేపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! మహిమతాచారాదిమర్మముల్గనువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! వాదభేదములేకమోదమొందెనువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! తనువస్థిరంబనితరచిచూచెనువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! కలియుగంబుననున్నకవిజనాదులకునేపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! కలశాస్త్రంబులుచదివించెప్పెనువారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! సరసపురాణాదిసంజ్ఞలరసినవారిపాదసేవకుడనుబంటనయ్య! గానసేజేయునట్టిఈగ్రంథమందు! తప్పులున్ననుగురుభక్తితత్వమాట! నేనుశరణాగతుడనగుటయ్యుగాంచి యతులకృపచేతమన్నించుడయ్యలారా॥

శ్రీరాగము

అటతాళము

రామానందయోగీశ్వరా! నన్నురక్షించుమికపరమేశ్వరా! పామరుడనునరపశువనదగుకన్ను-తామసమంచకదయజూచిబోవుము! కామకలుషవిరామడవనుచుగనిబుధోత్తములెల్లమదిసి! నామమేగతియనిముదంబున నమ్మిసద్గతిహొందిరటశ్రీరామా॥

తల్లిదండ్రీనీవేయింటిరా! చేరేదైవములేడునాకంటిరా! కల్లసంసారాంధకారములోజిక్కి-తల్లిడించుచునీదుదరిజేరివేడితి! తొల్లిప్రహ్లాదాదిభక్తులకెల్లదర్శనమిచ్చిమదిరం! జిల్లజేయుచు నెవుడుకదలకయ్యెల్లముననించి నావటశ్రీరామా॥

భక్తవత్సలుడనివింటిరా! నన్నుపాలించనీవెదికంటిరా! రక్తదుర్నాం

సమాత్యాదికమైనయి. యుక్తదేహమునందాసక్తుడనైయుండి ముక్తదాయకనిన్ను నెరుగక మోసపోయితి నాకుచేలుని భక్తిగనిమోక్షంబొసంగిన పరమపురుషముకుందహరిత్రీ॥ రామా॥

పతితపావనుడనిపిరిరా నీవేగతియనినేమొక్కుచుంటిరా అతిధి నాశించినయన్నమిడకకోర్కెమతిచేవర్తించెదుర్గుతుడనానన్నయే గతినిజూతువాకరిమకరిచేగానినొందుచువేడమకరిని హతమొనర్చియువేగకరిమది హర్షమునుబొందజేసినత్రీ॥ రామా॥

దాసపోషకుడవంటిరా నీదుదర్శనమునుగోరుచుంటిరా భాసురమాయచేపట్టుపడియు నెంతోవేసారివెలిగొండదాసుడనైవేడ వాసవార్చితభాసమానవిలాసవందితదాసచిత్తని వాసివైశ్రవతిగిరిని నెల్రదువికాసమినిలచినావటత్రీ॥ రామా॥

కందార్ధం

ముఖారి

ఎందెందుననీవేయని సందేహమువదలినుజాడదెలసియా నందముబొందెడివారికి ముందైనలచినీవున్న ముచ్చటవింటి నికయెందునమోసపోనంటి పొందుగత్రీరామానందయోగీంద్రుడై అందుయిందుభయంబులేదానందమొందితి ననుచునీదగు ముచ్చటవింటి॥

దేహగ్

అటతాళం

నన్నుబోవాకున్ననేను యెవరివాడనొదునయ్యా పన్నశయననేనిన్ను నామదిలొననన్నుతిజేసితిరా యింతకన్నడసేయకుకరుణించిబోవనికైదిక్కొవ్వరురా॥ నన్ను॥

ఎప్పుడునీవేవనేమరకనుమదితప్పకజేసితిరా నాతప్పులెంచకుమునా యొప్పులకుప్పుమాయప్పతప్పకరావేరా॥నన్ను॥

కోరిపార్థిించెడివారికి నెల్లనుగురురూపమైనావురా ముక్తిచారిజూపి నట్టిదైవమునీవనిదరిజేరిమొక్కిరితిరా॥నన్ను॥

భూతకోటికెల్లధాతవైనీవుప్రభ్యాతినిగొన్నావురా సంప్రీతిగనేవంక జూతమటన్ననచేతనమైనావురా॥నన్ను॥

తల్లిదండ్రీగురుదైవమునీవనితలచినేవేడితిరా నీయుల్లములొనాపైవల్లినికృపనురంజిల్లజేయవేలరా॥నన్ను॥

ముందునీ సాధారణిందములెల్లదునాడెందముజేర్చితిరా నేపొందుపర

చిమరువకుందునిన్నిక రామానందయోగింద్రవరా||నన్ను||

కుండలిశయనవిన్యాసాండవాసబ్రహ్మాండనాయకుడవురా! నీవుదండెగ
వెలిగొండదాసునిమదిలోనఖండమైయున్నావురా||రామా||

కం దార్థం

శంకరాభరణం

ఐతిహ్యీశుడితండని! చాలగమదివేడుచున్నసదృక్తులనే! పాలించెదన
నుచుకృపా! శీలుండైయున్నవాని|| సేవించుచున్నా|| నీకునుమ్మక్తి శేకూరున
న్నా! ఫాలభాగమునముమ్మూలకొలనులోన! నోలలాడుచునున్నయుజ్జ
లమూర్తిని|| సేవించుచున్నా||

శంకరాభరణం

ఆదితాళము

నీసరిజైవమేదిరా|| నీసరి|| వాసవసుతసద్వీలాసనిర్మలయోగ! భాసుల
నుదానులనుబోజేపరమేశ||నీసరి||

ధారుణినిన్నెపరచైవమనుచుమది! గోరీమృక్కరాజేకోరాజాగేర||
నీసరి||

పన్నగశయననాభావములోపల! నిన్నువిడనన్నాయెందు! న్నావేడేన
న్నా|| నీసరి||

అందముగారామానందయోగింద్రుడ! వందుగనుగొందూదృఢమందుమ
దియందు|| నీసరి||

దండెగశృతగిరిధామశౌరివెలి! గొండాదాసుండామదినిండానీవేయం
డ|| నీసరి||

కం దార్థం

మోహన

యీరితినిమదిలోనే! మూరకపరియింపుచున్నమనుజులకెల్ల|| చేరువ
సాయుజ్యంబు! కూరిమిబోధించురామ|| గురువరుగన్నా|| భక్తులకునేకొ
దవలేదన్నా|| వారువీరునుభేదవాదములందువీ! చారమెరిగిముక్తిచారిడెలి
యవారు|| గురువరుగన్నా||

ముఖారిరాగం

ఆదితాళం

రారానందకుమారా! ననురక్షించనునీవేరా|| సారహీనసంసారజల
ధీదరి! శేరలేకపలుమారువేడెదను||రారా||

పతితపావనుడవంటి! నాగతిసీవేయనుకొంటి! సతమనిదారాసుతుల
నుగుడుక! మతిచెడితినిసద్గతినొందించను||రారా||

ధరపోవకుడవటంటి! నీసరిజైవములేడంటి! స్థిరమనిచేహముగురుతెరు

గకనే! మురయుచుంటిశ్రీధరననుబోవను॥ రా॥

సుందరమూర్తివటంటి! దయజూడుమునాయెడనంటి! యెందుజూడ
నందందునరామా! నందబ్రహ్మమైముందునిలచుటకు॥ రా॥

కుండలిశయనుడవంటి! వినుకొండవాసుడనగంటి! దండికృపనువెలిగొం
డదాసుమదినుండుపాపములు! చెండివేయగను॥ రా॥

అర్థకంచార్థం

మోహన

ధూతములకల్లనీవే! ధూతయుదైవంబుసూత్రధారివయైసం! పీఠిగ
వాటాడించెడి! భ్యాతినినేసిపుడుమడిసి! గంటిరా! నన్నిపుడెబోవామంటి
రా! రాతిరిపగలునిరంతరమునుభ్రమ! చేతరామగురుసేవలోనర్చుచు॥గం
టిరా॥

మాయామాళవగౌళ

అటతాళం

నోములెన్నోనోచిలినిగా! నాయాత్మలోశ్రీరామనిన్నెనమ్మియుంటిని
గా॥ కామమోహదులునులేకనునీమముతోడుతనీను! శ్యామసుందరదివ్య
రూపమునేముదంబునగాంచుటకునై॥నోము॥

సందియంబులబారదోలితిగా! ససకాదినన్మునిబృందసేవితుడనుచువిం
టినిగా! యిందునందునటంకుభేదమునొందకనుసచరాచరంబుల! నొందిభ
క్తులడెందమునవెలుగొందుహరిగోవిందనీకై॥నోము॥

భారకర్తవటంచువిందునుగా! నాభావముననీసారకీర్తిగణింపుచుండు
నుగా! సూరిజనమృదుమానసంబులకోరికలుదీర్చెదవటంచును! దారనిరు
దాంకితుడవగునీచారుసత్కృపగాంచుటకునై॥నోము॥

ఘానినేనీస్మరణమాననుగా! శ్రీహనుమదాదిమహానుభావులనేలువాడ
వుగా! తానునేననుభేదమునుమదిలోనవిడచిసమస్తమునువి! జ్ఞానమతిసీకళ
లటంచునుధ్యానమొనరింపుచునునీకై॥నోము॥

ముందుగానేవేడుచుంటినిగా! నామదిలారామానందయోగీశ్వరుడవం
టినిగా! అందముగనాహృదయకమలమునందునీమృదుషదములెప్పుడు!బొం
దజేసియుమరువకనుయానందరూపముగాంచుటకునై॥నోము॥

అంజనీవనిమొగిరిజీరితిగా! శుభ్రశైలపురవాసుండవగునినుజేరగోరితి
గా! పుండరీకదళాక్షయ్యాబ్రహ్మాండమెల్లనునిండుకొని వెలిగొండదాసుని
బోవశ్రీకోదండరాముడవైననీకై॥నోము॥

ఆదికందార్థం

సురటరాగం

బృందావనలోలుడవని ముందుగనీపాదకమలములుమరువకనా దేం
దములోపలపరమా నందముతోదలచిమొక్కిరి నార యితరదైవముల
మదిగోర నీసేవకుప్రేరేపిండునూర కరుణించిబోవ నీవేరా పొందుగరా
మానందయోగివై యెందుజూడనందందెయన్నావూరా యితరదైవము
లమదిగోరా

బేగడ

ఆదితాళం

నిన్నైనమ్మినవాడననిమొరలిడగప్రసన్నుడవుగావేమిరా మున్నును
జనులుప్రపన్నులై వేడగవిన్నపమాలించి వేగరక్షించిన చిన్నికృష్ణనిన్ను
బోవుమురా నాదువ్యతంబులనన్నిటినిసోజిమ్ముమంటినిరా నివికనుది
క్కనియున్ననన్నికవేరుసేయకురా నాయందుకృపలేకున్ననెవ్వరి వాడ
నాదునురా మొక్కెడనుయోజపన్నరక్షక నీవుజగములనున్నజీవులకెల్ల
దొరవై యిన్నపానములిచ్చినతక్కుపనాదరించెటివాడవనినేనిన్నె

నందసుతుడవనినేనునీచరణారవిందముల్గోరితిరా ముందుగోపకుల
యానందముతోగూడి బృందావనముననింపొందుగనున్నగో విందనేనీ
ప్రాపుజేరితిరా నాకివుడుమోక్షమునొందగాజేయుటకునీవేరా నీరూ
పమునుకనుగొందునిటుసాక్షాత్కరించుమురా నీపాదపద్మములందునా
మదిబొందజేసితిరా సనకాదిమునివరవందితుండవునీవెయ్యెందుజూ
చినగానిరామా నందయోగీశ్వరుడవై వెలుగొందుచున్నపరాత్పరుడవని
నిన్నైనమ్మి

మారజనకహనుమదాదులకునుతత్వమహిమజెల్పినశ్రీకరా మూరుల
కునుముక్తిదారిజూపుటకుఘా భారమార్చుటకునాతారమొందిననీవే శ్రీ
రమాపతివనుచునమ్మితిరా నీవంటిదొరలికలేరనుచు బుధులనగవంటినిరా
శ్రుతశైలపురవీహారుడైప్రభ్యాతిగొంటివిరా వెలిగొండదాసునినేరములు
క్షమియింపనీవేరా తడవేలనీవక్యూరునకుజలమందునీవేతీరుగనుసాక్షాత్క
రించితి శౌరినాకాదివ్యరూపముదారకృపగనుపించుమనినేనిన్నెనమ్మి

ఆరభి

కందార్థం

అష్టాక్షరిమంత్రంబును నిష్ఠతోపరియించిదానినిజమెరిగియునే కష్ట
సుఖంబులనొందక కృష్ణాయనుచుదలపవేరా బ్రహ్మాండమాశ్రయిష్టునిమ
యమటంచుగనరా అష్టపాశములనష్టపరచితా నిష్టలింగమునుదృష్టితా

గనుగొని కృష్ణాయనుచుదలపవేరా॥

క మా న రా గం

ఆదితాళం

నారాయణయనవే పాపపుజిహ్వా॥నా॥

దారపుత్రసంసారములోకడి తేరలేవుపలుమారువోన్నమో॥నారా॥

బూటకమనివినవే యీదేహమిక కాటికెనిజమనవే నీటిబుగ్గముమ్మా
టికినీయిలతోటిసాటినివేటికోన్నమో॥నారా॥

ఏలయీభోగమనవే మలమూత్రముల తోలుచిత్తనిదెలియవే కా
లునికత్తులపాలయ్యెడవని చాలనిన్నుబతిమాలితివోన్నమో॥నారా॥

మోసపోనేలవినవే ధనధాన్యములజూచిభ్రామశెందతగవే వాసిగహ
నుమద్దాసునినేలరమేళునియాళ్ళలాజూచివోన్నమో॥నారా॥

మందబుద్ధినివిడువవే నీయందారామానందయోగీంద్రుగనవే పొందు
గరేబగలందు నెవుడు నెడనందులేకమదియందునోన్నమో॥నారా॥

ఉండచెప్పటికనవే వినుకొండపురినుండుశ్రీహరినిగనవే దండిగాను
వెలిగొండదాసునందుండు పాపములుచెందునోన్నమో॥నారా॥

కం దార్థం

శంకరాభరణం

రామాయనియెడుమంత్రము పామరమునువిడచియెవుడుభజనయొన
ర్చే యామానవునకుమోక్షము సామిప్యంబనుచుబుధులు॥సాటిందివినవే
సద్గురునితోసాటెవ్వరనవే ప్రేమతోడనాత్మరాముడైవెలయుక్రి రా
మానందయోగిరాయునిజగమెల్ల॥ సాటిందివినవే॥

శుద్ధసావేరిరాగం

ఆదితాళం

రామానామొరవినవేరా నన్నురక్షించనీపిటురారా॥ కామజనకన
న్నుకరుణించుదొరవని రామనంబుననిన్నుప్రేమతోమరువక వేమరునునేవే
డితినియికవేరుసేయగనేలకేశవ నామముననాహృదయకమలనిరామయం
బునవెలిశియున్న॥రామానా॥

రాతినాతిగజేయలేదా నాపాతకములుబాపరాదా భూతములన్ని
టిపోషించుటకునుధరాతలమందున భ్యాతిగవెలిగిన ధాతృవమునీవెమా
ధవదలచెడనుసహసారమందున నాతిగూడుకయిందీనిర్మలనాయకుడవై
నిలచియున్న॥రామానా॥

కరిమొరవినబోవలేదా నన్నుకరుణించుటకునింతవాద పరమపురుష
నావెరపుచీరిచెదొరవనినమ్మితినిరమర శేయకు మరువనికమధుసూదనానా

దురితములుపోజిమ్మగపరా! త్వరుడవైయెందెందుజూచిన! భావమైకదలక
నుయున్న||రామానా||

సాధులమొరవినలేదా! భక్తులాదరించుటకృపరాదా! వేదాంతవేద్యని
స్వేదకుజేలుని! మోక్షముతోమోక్షమునువేగనిచ్చిన! శ్రీధరామేవంకజూచి
నచిన్నయండవనీవుగానిది! లేదనుచునుతిశేయనంతద్వేదివైకనుపడకయు
న్న||రామా||

పరమభాగవతులజూచి! వారిపాపములెల్లపోదోచి! స్థిరముగ శుభ్ర
గిరిపురముననెలకొని! దరిజేర్చరామనందబ్రహ్మమైవెల్లె! పరుడవనివెలిగొం
డదాసునిభావముననేప్రార్థ్యమరువక! మరిమరినినువేదనంతర్మయుడవైక
నుపడకయున్న||రామా||

కందార్ధం

శంకరాభరణం

జననిజనకులుసహజాలు! వనితాసుతపాత్రమిత్రవర్గంబెల్లక! తనతోడ
రారుమృతికని! మనమునదెలివొందియిట్టి! మమతలేటికిరా! సద్గురుడిట్టిమ
రుగుదెప్పునురా! మునుకొనిసద్భక్తజనులతోడగుడి! వనజాక్షుపదభక్తి
వదలనివారికి! మమతలేటికిరా||

సంతువరాళి

రూపకం

చెప్పిపోదుయప్పటికనుమా! నీవెప్పుడుశ్రయికిప్పటినికవేడుచుందుమా||
తప్పకయున్నంబువుదక మెప్పుడువేశిననునిల్వి! దెప్పడోనేవేళనొకనురెప్ప
పాటులోనశించి||చెప్పి||

నమ్మరానిదనియెరుంగుమా! యీదేహమునాసొమ్ముయనిభ్రమించ
బోకుమా! యెమ్మెల్లశేయుతోలుబొమ్మరితికిశ్చనరము! లిమ్ముదప్పిపోవు
నాదినమ్మలోననమ్మకముగ||చెప్పి||

రోగములకునాలయమనుమా! నీనిట్టితుచ్చభోగములమెలంగుకుండు
మా! రాగరోషమైనదీనిదాగునోగుదెలియవకట! యోగులెల్లమంత్రజపవి
రాగులైమెలంగుచున్న||చెప్పి||

నికరమనితలంచుకుండుమా! యిదియప్పటికియనిత్యదేహమనిదలంచు
మా! పెక్కునిందియింబులచేజికిరకామమోహములను! సోక్కియడవినీ
టనొయేదికురపడునొచకరగాను||చెప్పి||

అండజేరినిచియుండుమా! శుభ్రగిరిగలశ్రీయాచార్యునిమరువకుండు
మా! దండిగవెలిగొండదాసునిందుమనమునందువెల్ల! చుండురామానంద

పరమయోగిజేరనేరకున్నచెప్పి॥

హెచ్చుకందార్థం అతాతారాగం

ఎప్పటికైననుదేహము! చెప్పకజనునిజముదీనిచందమెరిగిక్రి! యిహపతి
నికధ్యానించిన! తప్పకవైకుంఠమందు॥ తాజేరగలరు! శ్రీహరిసన్నిధాన
మందెదరు! కప్పినమాయాంధకారములోపల! ముప్పరిగొనెశోకమునను
చింతిలనేల! యెప్పుడోయేవేళనోశ్రుతిదప్పగావుననిపుడెసద్గురు! తప్పకను
పూజించితనుతాదరచిబ్రహ్మముదెలియువారలు॥ తాజేరగలరు॥

యిందుస్తానికాఫి

అదితాళం

నమ్మరాదువినవే! దీనినడతలన్నియునుగనవేమనసా॥ యిమ్మహిలోత
నువిదిసిత్కలబని! కొమ్మలగూడకయెమ్మెలుజేతువు! కమ్మకొన్నప్రకృతిచేత
నగువిధిగలిగినట్టియీవిచిత్రకపటపు! బొమ్మలాటలనృతమనుచుదృఢముగన
మ్మివేగగురునిజేరిమనవే॥నమ్మ॥

నీటిబుగ్గవినవే! యిదినిఐవబోదుధరగనవేమనసా॥నీటి॥ సాపెవరనిసం
సారమునందున కూటస్తుడవై కులుకుచుండెదవు! బూటకంబుయెంతకాల
మున్ననుకాటికేనుస్థిరమటంచునీయిల! తోటిచెలిమివదలినిత్యముక్తికిబాట
గాంచిగురునిజేరిమనవే॥నమ్మ॥

కుండరీతియనవే! దీనికులములేదనుచుగనవేమనసా॥ కుండ॥ తిండిపోతు
వైకండలుచెంచుకదండివాడననిదలచుచుండెదవు! వుండబోదునిజముగాదు
ధరవినుకొండపురముజేరిదివ్యకృపవెలి! గొండదాసు పాతకములనెల్లను
చెండురామగురునిజేరిమనవే॥నమ్మ॥

హెచ్చుకందార్థం

నాదనామక్రియ

మనసేసర్వజగంబులు! మనసుకుశక్యంబుగానిమాయలులేవల! చునుసన
కాదిముఖీంద్యులు! మునుకొనిమదినిబ్బినట్టి॥ ముచ్చటవినవే! యెప్పటికీయీ
మోహమొందకువే! తనుధనములుభార్యతనయులాపులుబంధుజనములుం
డగనాకేమనిసంతసించువు! వినుముయెప్పటికైననస్యంబనితలంచియుతాను
తానై! మనినరామానందయోగీంద్యుమనంబున విడువకనైనా॥ ముచ్చట
వినవే॥

నాదనామక్రియ

అటతాళం

తనువెప్పటికేశాశ్వతముగాను యుండుననిదలచివర్తింపకేచిలుకా! క
నుమాయునంతలోకప్రముఖములుఁడుగలవనుచుదెలియవేచిలుకా॥తను॥

పంచవన్నెలుగలుగుపంజరముయొన్నదనిభ్రమశిథిరుగకెరామచిలుకా
సంచితముపొదోలునదృక్తులనుగూడిశరణుచుమొక్కివేచిలుకా॥తను॥

పరభామలనుజూచిపరద్రవ్యములుగోరిపరులదూషించకేచిలుకా। శర
ణాగతత్రాణవిరుదుగల్గినగురునిసరసజేరవెరామచిలుకా॥తను॥

ఎంచరానీయాప్రపంచసౌఖ్యములకసించబోకుమురామచిలుకా।
యెంచశక్యముగాకమించియున్నట్టిగురుపంచజేరవెరామచిలుకా॥తను॥

దారాదియాక్షణశ్రయములనుసేవెపుడుదవిలివర్తింపకేచిలుకా। పార
మార్థికునిగనిపరతత్వమందునీభ్రాంతినుంచుమురామచిలుకా॥తను॥

లోకానుసారివైలోకీకవృత్తులకులోబడకయుండవేచిలుకా। ప్రాకటం
బుగనిర్మలాకారుడైయున్నప్రభువుజేరవెరామచిలుకా॥తను॥

పొందుగాశుభ్రశైలపురినివాసుండైనపురుషోత్తమునిజేరుచిలుకా। సం
దేహములుమానిసమరసానందమగుసాయుజ్యమందవేచిలుకా॥తను॥

మమతలనుగోసిరామానందయోగిగురుమరుగుజేరవెరామచిలుకా। వి
మలవ్రతంబుచేవెలిగొండదాసుమదివేరుసేయకనుండుచిలుకా॥తను॥

కందార్కం

శహనరాగం

యిదినాదనిముదమందుచు। వదలకసంసారమందువాంఛితుడై। మ
దిలోననెవుడునద్దురు। పదసేవయొనర్చలేని॥ పామరులకునూ। కేవలమో
క్షపదవిలేదికను। మదిగర్వులైపెద్దలెదుటనిలచినిండా। స్వదమలచేతదుర్మ
దులైవర్తించెడి॥ పామరులకునూ॥

శహనరాగం

ఆదితాళం

వట్టిదిరాయామాయ॥ దీనిగుట్టులిదెయిలేరాయె॥ పట్టుగనన్నిటభ్రమ
కల్పితమైముట్టకనింద్రియమోహములాయె॥వట్టి॥

మాయాకారములాయె॥ దీనిమహిమదెలియలేరాయె॥ బాయకమనసే
వారధియైభ్రమ॥ లాయతవీడులునైజెలువాయె॥వట్టి॥

నామరూపులేదాయె॥ దీనినడతదెలియలేరాయె॥ నామహదాంకృతు
లైయాజగముల॥ తాముమేమనుచుదలగనిదాయె॥వట్టి॥

యేకవృత్తిలేదాయె॥ దీనినెరుగువారులేరాయె॥ సాకారంబనుసంసా
రంబున॥ చీకటివిధమైచిక్కనిదాయె॥వట్టి॥

పుండకుండినట్లాయె॥ వినుకొండపట్టణంబాయె॥ దండిరామయోగి
పసుయావెలిగొండదాసుమదినుండనిదాయె॥వట్టి॥

కందార్దం

శ్రీరాగము

మలమూత్రాదికయుతమై యిలలోజన్మించియాత్మనెరుగకతిరిగి తులువలకెల్లనుమోక్షము కలనైననులేదటంచు కనుగొనవేరా తిన్నెరిగిన గలదనుకోరా జలజపత్రమునందుసలిలమంటనిరీతి దలపనశక్యమాత్మకునంటదీతనువు కనుగొనవేరా

మధ్యమావతిరాగం

ఆదితాళం

ఎంతజెప్పినవినవేమిటికే వోవెరిమనసాఅంతరాత్మునిగనుగొనుటకే సంతకూటమీసంసారముపైభ్రాంతివిడువుమనిపరిపరివిధములయెంతా

నీచవర్తనలనీవుదాసి ధనధాన్యములజూచిమోహమునరాసిజేళి చాచిచాచియదిదలచిమురనెదవు గోచిమాత్రమునుగొంచుపోవనుచుయెంతా

ఎన్నాసతిసతులుచాంధవులు నన్నాదమ్ములుయున్నారనిమురయుట నికచాలు తిన్నగనినుకడలేర్చలేరనుచుమన్నసతోనీకెన్నివిధంబులయెంతా

మలమూత్రములబారలుచుండి గర్భమువెడలియులలోబుట్టిమాయచే నుండి కలనైననుయాకష్టముదలపక వలతువెప్పుడిదివట్టిజెయినేయెంతా

దండిశ్రీరామయోగిజేరి సుఖమందగవెలిగొండదాసుడుమదిగోరి యుండునట్టివినుకొండనుసతతృప నిండుగురునిబద్దండజేరుమనియెంతా

మొచ్చుకందార్దం

శంకరాభరణం

గురుకరుణచేతతనుతా నెరిగియుబ్రహ్మంబుజూచియిట్టిదియనియేమ రకభజించినవారలు ధరలోసుఖదుఃఖములను దగులబోరన్నా నిర్మలగుణధామునిగన్నా అరలేకకామమోహదివద్గుణములతరిగిజ్ఞానాజ్ఞచేదగ్ధముగాజేళి స్థిరమతుండైనలచినచరాచరములంటకనిండుకొనిశ్రీ హరియెదానై వెల్లననిదమయాత్మదృఢమైయున్నవారలు దగులబోరన్నా

హిందుస్తానికాఫి

ఆదితాళం

గురునిమదినివేడరా నీగుణములన్నిబోవురా పరగమరుగుతరుగులేని బ్రహ్మమైవెలజేవురాగురుని

మూటిమూటిదాటరా ముమ్మాలలోనెనిలువరా కాటుకపక్షులను రెంటికదలకుండనుంచరాశ్రీగురుని

వారువీరనుటేలరా మదివేరుజేయకనిలవరా కోరిముక్తికాంతతోటి గూడినీవైయండరాశ్రీగురుని

అంటియంటకనిలవరా ముక్కంటిలోనెచూడరా వొంటిన్నంభుమే

దలోనె యోలలాడుచునుండరాత్రి॥గురుని॥

వాదభేదముమానరా॥ నీవారశూకముదెలియరా॥ నాదుబిందుకళలక
వలనాటకుడవైయుండరాత్రి॥గురుని॥

మందబుద్ధినిమానరా॥ యానందరూపునిగానరా॥ యెందుతానైయు
న్నరామానందయోగీశ్వరుడరాత్రి॥గురుని॥

అండనీవనివేడరా॥ వినుకొండపురియందుండురా॥ దండిగ వెలిగొండ
దాసుకుడైవ మైవేంచేసెరాత్రి॥గురుని॥

ఆరభి

కందార్ధం

వెతుకగ నేలనురారా॥ సతతముక్తిగురునిసేవసత్పాడివారల్॥ హితమ
తులైకలకాలము॥ మతిలోహరిభజనమానరూరా॥ యాతనువెప్పటికి స
తమానిదలచియుండరూరా॥ క్షితిజననంబై జేయు సాపముల॥ వెతలబొంద
కనువేయువిధంబుల॥ మతిలోహరిభజనమానరూరా॥

శంకరాభరణము

అటతాళం

వెతుక నేలనురారా॥ నీయాత్మలోవివరించిననుదెలియరా॥ సతతముస
ద్గురువరణకమలముల॥ గతియటంచునునీవునిర్మలమతుడవైతన్నుతాగనరా॥
వెతుక॥

ఎదుజూచిననేనేరా॥ నీమనసుయానందించిననుగనరా॥ బిందునాట
కళభేదమేమియులేక॥ అందియందక సజ్జనులమదికందిపొందిమెలంగువాడరా॥
వెతుక॥

శ్రేణుమాపులేదురా॥ సతతంబొక్క-రూపమైయున్నానురా॥ చూపుల
కావలనుభిముగ వెల్లుచు॥ దాపులోనుండియును నేనొకరూపమైకనుపడనివా
డరా॥వెతుక॥

ఎగుదిగువగాకరా॥ అన్నిటతానైకగితిగలకుండురా॥ సగుణనిర్గు
ణములకుసాక్షిభూతుండనై॥ మిగిలిభావాభావములనెడతెగకకనుపడుచు
న్నవాడర॥వెతుక॥

అందిందోయనబోకురా॥ చూడరారామానందయోగీంద్రుడరా॥ పొం
దుగశ్రుతగిరియందుప్రకాశమై॥ అందముగవెలిగొండదాసునియాత్మలోనివ
సిండువాడర॥వెతుక॥

అర్ధకందార్ధం

మోహన

గురుజేత్రిహరియనుచును॥ ధరలోనెవరైనమదినిదలచినటించే॥ నతని

కుశ్రీవైకుంఠముః స్థిరమైఽయాభువినిమాయః॥ జేరఃకుః ధనధాన్యములగోర
దుకరునొకరుడును పరుడగునద్దురుః మరుగుజేరిత్రీకరుడొనతడిల॥ జేరడు॥

నాచనామకీయ

రూపకం

దేశకుడేదేవుడనుమురా॥ నీయాత్మలోపం మేకుడై వెలుంగుచుండురా॥
అశలనేపాశములను నాశనముగ జేసి పంపికోశములనుద్రోసి స్వప్రకాశము
తనలోనజూపే॥ దేశకుడే॥

పుట్టుగిట్టుచుండెటిభయమట్టెలేనిదనుచునుచే॥ పట్టిబోచియిట్టిదనుచు
గుట్టుదెల్పుగానెచూడఁబట్టబయలుగానెయుండురా॥ యడనందులేక మిట్టప
ల్లిములనుసిండురా॥ లోవెలుపలనొకపట్టుగకదలక నెయుండురా॥ అదివ్య
లేజమిట్టిదనివచింపలేరురా॥ వట్టిదనకునీవుమనసుడిట్టపరచియున్నదీని॥ ప
ట్టుదొరుకుననుచునీకుగట్టిగబోధించినట్టి॥ దేశకుడే॥

ఎన్నతరముగాకనిండియున్నపరాత్పరునిదే॥ కన్నులందుజూపుటకైమ
న్ననతోచిలచినీకు॥ వున్నదున్నట్లుదెల్పురా॥ నీవెనుకముందునున్నదానివెతు
కనేలరా॥ బ్రహ్మాండమంటిమిన్నయగుచునున్నదాయరా॥ నీవెపుడుదానిగ
న్నవెనుకనీవులేవురా॥ అన్నవిసరదెలియుముయొకమున్నురువులునాత్మలో
ని॥ గన్నపరబ్రహ్మమనుచుతిన్నగాబోధించినట్టి॥ దేశకుడే॥

లోకలోకమందునిగ్గులాకారుండైవారి॥ బోకడగనుమనుచునీకుపొందిం
చుటకునుసర్వం॥ బేకరీతిగానుజూపురా॥ అదిరాకపోకలేకనంతనేకమాయ
రా॥ నీవికనుమరువబోకువేరేలేదుచూడరా॥ వినికొండనిలయుమైకదలుటలే
కయుండిరా॥ ప్రాకటముగరామగురునిపదకమలములెపుడుమరువ॥ బోక్
సువెలిగొండదాసుపొందుగపూజించినట్టి॥ దేశకుడే॥

కంచార్థం

మోహన

సరశీరుహాత్మలారా॥ పరమానిందమునపుశ్యపత్రియగొనిత్రీ॥ గురు
మూర్తిపాదకమలము॥ అరగంటనుజూచిభక్తి॥ సర్వోచరమ్మా॥ మీకును
మోక్షమబ్బునేకొమ్మా॥ మురయుచుద్విదళొబ్బమునప్రణవాకారుడై॥ స్థిర
ముగనుండేటిచిత్రకాశునిగని॥ యర్పించరమ్మా॥

మోహనరాగం

అటతాళం

పూజింపరాచే॥ మీరుసకలపుణ్యులయ్యెదరే॥ యాజగమందుననీశ్వరు
డైయున్న॥ రాజయోగిపదరాజీవములకును॥ పూజింపరాచే॥

మూడిటవిడచి॥ మూటిమూటియూలములదెలసి॥ యేడుతొమ్మిదిదాటి

యేకతత్వముచేత. కూడిచరించునిర్గుణుడైనశ్రీగురుని॥పూజింప॥

ముక్కుపైజూచి। మేరుశిఖరమెక్కియునిలచి। చుక్కలదొరకన్నమిక్కుటమైనరవ్వ। దిక్కులయందుతానొక్కచోశ్రీగురుని॥పూజింప॥

విన్నెలురోసి। సుషుమ్ననివాసముజేసి। విన్నకన్నదానిసున్నగదలచియు। యెన్నతరముగాకయన్నట్టిశ్రీగురుని॥పూజింప॥

కూటముదెలసి। ముక్తికాంతఃకూడియునిలచి। హుటకళాలలోనాడుచునున్నయా। నాటకధరుడైనమేటియాశ్రీగురుని॥పూజింప॥

తామసమగచి। నిర్మలగుణధామడైవెలసి। భూమిలోఁత్రుతగిరిపురమందునెలకొని। రామయోగీంద్రుడైరంజిల్లుశ్రీగురుని॥పూజింప॥

దండికపెలసి। కనుపాపలానుండియునిలచి। అండజేరిమొక్కుచుండేడియావెలి। గొండదాసుమదిసిండినశ్రీగురుని॥పూజింప॥

అర్ధకందార్ధం

మోహన

కంటికిరేపువిధంబున। జంపైపదునాల్గుభువనజాలములెల్లె॥ కంటిగనీవైయున్నది। గంటినివీపుడునన్ను॥ గావరా। రామానందయోగీవరా। యింటిలోనయారింటిపైనముక్కింటిలోనగనుగొంటిన్ను॥ గావరా॥ రామానందయోగీవరా॥

ముఖారిరాగం

అటతాళం

కనుగొనరాదటవే। నీకునుముక్తిగలుగునామాటవినివే॥ మనముననెపుడుసమృద్ధిగనర్దురుపాద। వనజముల్గాల్చుచువదలకనిలచిన। తనువులోనిరువ్నైదింటినితత్వములనన్నిటినివేరుగ। ఘనముగానెరిగించినవవిగావనుచుబోధించుగురుని॥కనుగొన॥

మందబుద్ధిమానవే। నీకునుమోక్షమార్గమేదోగనవే। ముందుగనాచార్యునందెనీమనసెల్లబొందజేసినీదుసందియమువిడచిన। అందముగనాజ్ఞేయమనుద్విదశాబ్జమునప్రవాచంబువీనుల। యందునిబ్బియునెపుడుపరమానందమునుబొందించుగురుని॥కనుగొన॥

కపటత్వమునువిడువవే। సద్గతిసొందక్రమమేదోగనుగొనవే। అపచారహేతువాచపలత్వమునువిడచి। వుపచారివైగురుకృపనీవుగోరిన। ద్రిపుటిమధ్యమానందుగుమరతదేలివుపరతిదెలసికలసియు। నవరమితగంభీరమగుయాతపసీయోగనుపించుగురుని॥కనుగొన॥

సంచితములువిడచే। నీచేహరిసాక్షిధ్యమునయుండవే। పంచకోకముల

గాంచివడ్డులుముల! దృంచివేగగురుపంపనజేరిన! పంచకళలకుమించికన్నల
యెంచకకృముగాక వెల్లును! ఖించియెరుకనుదృంచిలేనిదెగాంచితానైకుం
చుగురుని॥కనుగొన॥

రాగద్యేషముమానవే! రామనందయోగీశ్వరులజేరవే! త్యాగివైసీపు
యేభోగముగోరకసాగిలపడిఁముక్తి-సన్నిధిజేరుము! వేగమునవెలిగొండ
దాసునిజేట్కతోట్రోచుటకుశ్రుతగిరి! ఖాగుగావేంచేసీకామవిరాగుడైవె
ల్లునద్దురుని॥ కనుగొన॥

కం దార్ధం

శంకరాభరణం

ఎక్కువతక్కువలెంచుచు! ముక్కునుచిగబట్టినిటముణిగియుహరినే!
దిక్కునగనుగొననేరక! కుక్కులుమొరిగినవిధంబు॥ గూయఫలమానా! శి,
గురుజేరిగురిదెలియకున్నా! నిక్క-ముగనుయితరమక్కు-వలనుమాని! నొ
క్క-రితగజాచుచున్నవారికిమది! మిక్కుటంబైయుండికరములజిక్క-కనుట
హ్లాండభాండము లక్క-జంబైనిలచితనయిరుప్రక్కలనుతానున్నదెరుగక॥
గూయఫలమానా॥

కాంభోది

అదితాళం

ఉన్నదితనువులోనాత్మదరచమనైపుత్రమగురువులునరుదన్నా! కన్నుల
మూసుకొన్నగగొనిగటికర్మపగురువులుగలరన్నా॥పున్నది॥

మూటిమూటివిడనాడినూటిగాముక్తిజెందువారరుదన్నా! దీటులేరు
నాతోటివారలలిలితిరిగిచేపువారుగలరన్నా॥పున్నది॥

అష్టగజంబులబట్టిపగ్గములనమరగట్టువారరుదన్నా! నిష్టచేతచచ్చిళ్ళ
మునుగుడునునిజమెరుగనివారరుదన్నా॥ పున్నది॥

సూటిగబాటసచారవజేసుకొనిసోహమనేవారరుదన్నా! సూటిగపె
ద్దలసాధనదెలియకచచ్చిపుట్టెవారుకలరన్నా॥పున్నది॥

ఏటికిననుమనుభాటలోవెన్నెలనెరిగియుండువారరుదన్నా! నేటుగ
బ్రహ్మమునెరుగకమతములనిందించేటివారుకలరన్నా॥పున్నది॥

గండికోటలోనుండేపామునుకదలించేవారరుదన్నా! కుండలికావలఖం
దముదెలియనితిండికోరులేకలరన్నా॥పున్నది॥

సన్నుతిదిడ్డినదూరికస్యతోకన్నుగలిపెవారరుదన్నా! విన్నదికన్నదివివ
రముదెలియకవేత్తలమనెవారుకలరన్నా॥పున్నది॥

అందముగాశ్రీరామయోగిగురువాత్మదెలియువారరుదన్నా! ముందు

గనదగ్ధిబాటనెరుంగకమూర్ఖవాడువిభగలరన్నాపున్నది॥

దండిగశ్రుతగిరివాసుండితదనిదలచిమొక్కువారరుదన్నా నిండుతోనివె
లిగొండదాసుమదినిలచియున్నదేకలదన్నాపున్నది॥

కం దార్దం

శంకరాభరణం

పరమాష్టాదముతోగురుదరణాంబుజములకుసేవసల్పుచునుండే నరు
లకుసురులకుదొరకని కరమరదగుపరమపదముగ గనుపించునన్నా॥ వారికి
ముక్తిగలుగునోయన్నా॥ నిరతమునాత్మలోనిజముకల్లయొరెండు పరికింప
స్థిరమైనబ్రహ్మముతవలొన॥గనుపించునన్నా॥

పంతువరాళి

అదితాళం

గురుకారణమైపండుకుతనదుర్గుణములుమానించెరుకా॥ గురుదేసాక్ష
త్పరబ్రహ్మమనిగురుతుదెలసినాదెరుకా॥సద్గురు॥

పరకాంతామణులనుజూచియుమదిభ్రమలేకున్నదెయెరుకా॥ సరసుల
తోవాదులుసేయకనేకరణనిమొక్కినదెరుకా॥సద్గురు॥

ధనధాన్యంబులుటాచిభ్రమలచేతగలకతిరిగించెరుకా॥ వివికనిమవనంబై
తనుతానెవివరించినదెయెరుకా॥సద్గురువుస॥

బూటకమనుసంసారములోపలటారిలకనిలిచించెరుకా॥ కూటస్తలము
నముక్తికాంతతోగూడియుండినాదెరుకా॥సద్గురు॥

యీషణములకునులోబడకనుతానెరిగియున్నదెయెరుకా॥ శేషంబను
సుప్రసారమునుగురుజేరిభుజించినదెరుకా॥సద్గురు॥

మనోబుద్ధిచిత్తాహంబులదామరచియుండినాదెరుకా॥ తనువులాయా
పోజ్యోత్రైవేలిగతత్వముదెలిసించెరుకా॥సద్గురు॥

ఘనముగరామానందయోగిక్యపగనుగొనుచున్నాదెరుకా॥ మనసులో
నవెలిగొండదాసుగజిమరువకదలచించెరుకా॥సద్గురు॥

కం దార్దం

తైరవి

పరమానందముతోను స్థిరమతివైనిన్నుసేవెదలియుటకైత్రి॥ గురుమా
ర్త్తినిప్రార్థించిన॥ పరమార్థంబిదియ॥ పట్టుగదెల్పు నీభావమాభావ
ములోగల్పు తరుగకపెరుగకవిరుగకకరుగకనెరుగకజతలేకనేకమైనదాని॥
పట్టుగదెల్పు॥

నాదనామక్రియ

అదితాళం

సత్యజ్ఞానానందమయంబైనాత్మికశిల్పమునున్నదొరే॥ నిత్యానిత్యవేక

ముదెలియకనిల-డగనలేవురావోరే॥సత్య॥

భూతపంచకంబైనశరీరముబూనుకయున్నదిరావోరే॥ పాతరలాడుచున్ననీకుయీపట్టుదొరకదదిరారవోరే॥సత్య॥

అధారంబులపైననున్నయాహంక్షంగనరావోరే॥సాధులగనుగొని శరణనిమ్రొక్కకసంధిచెలియలేవురావోరే॥సత్య॥

నాదబ్రహ్మనందంబైయది నాటుకయున్నదిరావోరే॥ భేదవాదములు మానకప్రణవాబీజాక్షరమెరుగవురవోరే॥సత్య॥

అంతరంగమందుననొకముక్తకాంతయున్నదదిరారవోరే॥ చింతలెల్ల మానినీవుగోరినచికిరిలచుచున్నాదిరావోరే॥సత్య॥

రక్షకుడైసహస్రారమునందునిరంజనుడైనాడురావోరే॥ మోక్షమార్గమిదియనిగనుగొనకను॥ ముక్తిచెలియలేవురావోరే॥సత్య॥

ఎడతెగకనుకనుపాపలనడుమనుయాపోజ్యోత్రైయున్నదోరే॥ బడలికనొందకబ్రహ్మముతాననిపరికించుమరావోరే॥సత్య॥

చండిగానువినుకొండపురంబునతారకమైనాదిరావోరే॥ అండజేరిరామయోగిగురువరునాశ్శ్చెలియవలెనురావోరే॥సత్య॥

తరుగువిరుగులేకనుతానంతటతానైయున్నాదిరావోరే॥ కరుణతోడవెలిగొండరాసునకుగనుపడుచున్నాదిరావోరే॥సత్య॥

కందార్ధం శంకరాభగణం

తారకసాంఖ్యములరశియు॥ నేరువుతోహంసగూడినిలలాగ్రమున॥జేరియుముక్తినిగనుగొని-ధీరుండైనిలచువాడే॥దేశకుడన్నా॥ అతడేరాక్షా-యోగీశుడన్నా॥ వారువీరునేరములనువిచారమునపోదోలినిర్వీకారుడైనెల్లేటిచిత్త్రకాశునిగనుగొన్నవాడే॥దేశకుడన్నా॥

దర్బారురాగం అటతాళం

యెంతమహనీయుడేకొమ్మా॥ గురుసేమానివద్దింతునమ్మా॥ సంతసమునుభక్తజనులకుమదిలోన॥ చింతదీర్చిముక్తికాంతనుజూపెను॥యెంతమ॥

పాపవిదూరుడేకొమ్మా॥ మీరుభక్తితోరాచివోయమ్మా॥ తాపత్రయంబులతలదృంచివాలోన॥ రేపుమాపువెల్గేయాపాముజూపెను॥యెంత॥

నిష్టాగరిష్టుడేకొమ్మా॥ మీరునిష్టతోసేవించరమ్మా॥ అష్టపదంబులనష్టపరచివాలో॥ యిష్టలింగముకనుదృష్టిలోనిలిపెను॥యెంత॥

తానుసరహాతుడేకొమ్మా॥ మీరుసీమాముగోరారోయమ్మా॥ రామ

యోగిండు ధైర్యశిలులరక్షింపఁ భూమిలోఁ గృత్యగిభ్రరమందు వెలసెను॥యెం॥

దానబోషకుడెవోయమ్మా! మీరుదోసిలాగ్నిమొక్కరమ్మా! వాసిగ
వెలిగొండదాసునిమ్మా దయసి! వాసుడు నైచిద్వల సుడైవెల్లెదా॥యెం॥

కందార్థం

రూపకం

కోటలునేడునుదాటియు! కూటస్తలమంగునున్నకుండలిగనియా! హట
కజైలమునందున! నాటకధరుడైనగురుని॥ నమ్మియుండుమురా॥ నీకునుయి
తరయెమ్మోలేటికిరా! సూటిగానుముక్తిభాటనీకీదయసి! నాటదెల్పెనునీవీ
మాటమరువబోక॥నమ్మియుండుమురా॥

ఆనందభైరవి

రూపకం

పిచ్చివానిజూడరమ్మ అమ్మయ్యా! వీనిపిచ్చయేమొ తెలియదాయెలక్క
య్యా! ముచ్చవాతెనుండినన్నయెచ్చరించిపిలచితా! హెచ్చదేవుడొక్క
డనుచుచుచ్చితోజెప్పచుండు॥పిచ్చ॥

వాదభేదమేమియెరుగదమ్మయ్యా! వీనిఅదిఅంత్యమెరుగవశమెలక్క
య్యా! సాధుజనులగూడినుప్రసాదముతాగోరిపరమబోధగురునచేతవిన్న
పాదుదెలసుననివచించు॥పిచ్చ॥

చూడచుట్టమెవరులేరుఅమ్మయ్యా! వీనిచూడవేడుకాయగదవెలక్క
య్యా! కోడెపామురీతిసారూప్యమేడలన్నదాటినన్నుకూడలికినిరమ్మటంచుకూ
రిమితాబిండుచుండు॥పిచ్చ॥

యెమ్మోలేమిలేవుగనవెలమ్మయ్యా! వీనినమ్మటకునువశముగాదెలక్క
య్యా! దిమ్మరివలెచిరిగిడ్డినీశిష్యధురపానమనీ! సొమ్మవలెనుగోలుమేల్
తమ్మలోనటంచుబలుక॥పిచ్చ॥

చూపుచూడవెరిమావెలమ్మయ్యా! వీనికాపురముకయూరలేదెలక్క
య్యా! లేవుమాపులేకవెల్లెవ్యాపకుడైనలచిగురుని! దాపుజేరియెందెందున
దరచిననేననుచుబలుక॥పిచ్చ॥

చక్కదనములేమిలేవెలమ్మయ్యా! వీనికెక్కరైనదైవమెవరెలక్క
య్యా! నిక్కముగనునమ్మివేరుమకుటవలనుమరచితేయిరు! ప్రక్కలంబునల
చినేనుచికొదననిజెప్పచుండు॥పిచ్చ॥

చిన్నపెద్దగాడుచూడుఅమ్మయ్యా! వీనియెన్నదరముగాదెయవరికక్క
య్యా! మన్ననతోబిలచియిందునున్నవాడనేనటంచు! కన్నులలోగనుగొను
మనికెన్నగబోధించుచుండు॥పిచ్చ॥

బూటకంబులేమిలేవెలమ్యయ్యా! వీనసాటియెవరులేరుచూడఅక్క-
య్యా! వాటముగనురామయోగివర్మడవగునాసేవయే! భాటనీకుముక్తిక
నుచుపరమేశ్వరసుబిలచుచుండు! పిచ్చ॥

ఇతరచింతలేమియెరుగడమ్యయ్యా! వీనసతతమునుభజింపగోరుఅక్క-
య్యా! మతిచేవెలిగొండరాసుమరువకదలచుచునుండే పతితపాపనుడనేనని
చాసలిచ్చిచెప్పచుండు! పిచ్చ॥

కందార్లం

ముఖారి

అకారమునాకారము! లేకనుయేకల్పవంబులేశంబైనకా! సోకకచరా
చరంబుల! ప్రాకటముగయున్నవాని॥ పరునిచేగన్నా॥ వాడేముక్తిపరు
డెనోయన్నా॥ లోకములెల్లనలోకమానవ్వల! నేకస్వరూపమైజోకవెలు
గువాని॥ పరునిచేగన్నా॥

శ్రీరాగం

రూపకం

కోరిచేడినారా! సద్గురువరయిందురారా॥కోరి॥ భారకతకావనిమది
లోపట్టుగనీపాదములే॥కోరి॥

స్థీరమతివననుచు! నినుజేరితిఘనుడనుచు! అరవరసేయకుమికనన్నాడ
రించుటకునిన్నే॥కోరి॥

రక్షకుండవనుచు! నిరంతరమునుగనుచు! మోక్షదాయకనేజేయుమొ
రనాలించుచునిన్నే॥కోరి॥

నిర్మలుండవనుచు! నేననుమదిగనుగొనుచు! ధర్మార్థకామమోక్షదా
యకుడనినుమరువకనే॥కోరి॥

సుందరాంగుడనుచు! నిన్నెందుమరువననుచు! అందముగనుశ్రీరామా
నందయోగివర్మనిన్నే॥కోరి॥

దండివాడననుచు! వెలిగొండదానుననుచు! అండజేరనేడుకనులిపండు
గాయెమదినిన్నే॥కోరి॥

అర్థకందార్థం

మోహన

యేటికియాభిమవినరా! బూటకమీదేహమెంతపోషించినయా! కాటి
కినిజమనిపెద్దలు! చాటించిరివినవదర॥ చాటుగా॥ సద్గురునిజేరమేలుగా!
కాటుకపక్షుల కూటముజేనుక! యేటికిభరమున మెలిగుచునున్నా॥ చా
లుగా॥ సద్గురునిజేరమేలుగా॥

మధ్యమావతిరాగం

అటతాళం

కొండయొక్క-లేనిగుణహీనులకుముక్తి | గోరినదారుకునటె|| తిండిచేత
మేనిక, డలుబెంచుక | మొండివాదములాడెరండలెల్లనువిను||కొండ||

కాసుజేతునిచిక్కర్లలనగుచేహవాసనలనుదగులుచు | గాసినొందిమర
లకర్మమౌలేయుచు | దోషమెరుగనట్టితులువలెల్లనువిను||కొండ||

హద్దుమీరిపిన్నపెద్దలనెరుగక మొద్దుకూతలుగూయుచు | కద్దులేదనుభు
విపద్దులుబలుకుచు | ప్రొద్దులుజరిపెడియెద్దులెల్లనువిను||కొండ||

గట్టిగప్రకృతిచేగలిగినసంసారకాంక్షచేతమెలగుచు | పట్టుదొరుకకయ
ట్టిట్టుబొర్లితుద | ముట్టకతిరిగేటిమూర్ఖులెల్లనువిను||కొండ||

అందముగారామానందయోగీంద్రునియాత్మనాకెరుకనుచు | ముందుగ
శరణిమొక్క-నేరకనుచు | దాంధులైతిరిగేటిపండులెల్లనువిను||కొండ||

దండిగవెలిగొండదాసునిబ్రోచేటిదైవమెవ్వరొయునుచు | గుండతనము
చేతకులగోత్రములనెంచి | పండుటాకులరీతిపడువారలెల్లనువిను||కొండ||

కందార్థము

మోహన

నారాయణనీనామము | వారితనదృక్తి నెవుడువదలకబలికే | సూరిజన
సత్తములలో | జేరియుసాయుజ్యపడవి || జేకూర్తువన్నా | వాడేభక్తశీలు
డోయన్నా || సారేకునీమంత్రజపముపడేశిండు | కారణచార్యునిగనిమొక్క
వారికి || జేకూర్తువన్నా ||

శంకరాభరణం

అటతాళం

కనుగొంటినమ్మా | సద్గురునాలో || కను || మనమునదాసోహమనుచు
నేసదృక్త | ఘనులనుగూడిహృత్కమలమధ్యమునందు | దినకరునికాంతుల
నుమించినదివ్యమంగళుడైనెంతర | మునుమహాత్ముండైవెలుంగునుగా | రే
బగలునెడతెగకనుశృంగుతుడైమెలంగునుగా | యింతనివచించుటకునుత
రంబదిగాకయందెనుగా | తుదమొదలువొకవిధముననుకదలకమెలగుచుం
డెనుగా | తన్నుతాగనగా | వినకగనకనుగినుకలేకనువెనుకముందునటించ
బోకను | తనకుదానైయుండియన్నిటతగలకుండునిరామయనినే || కనుగొం
టినమ్మా ||

పట్టువిడనమ్మా | నాజన్మసాఫల్యమేచుమ్మా | రట్టయినమనసునట్టిట్టు
గదలనీకట్టు జేసియాత్మగనుగొనువారికి | పట్టపగలుగనుండియచలబ్రహ్మ
మైప్పధివివాకాశము | ముట్టుకొనియుండిలేదాయెనుగా | అచిమాడకదలకచ

ట్టువలెనంతానాయెనుగా। శ్రుతిలేనేలేనట్టుదోచినదడేకనుగొనగా। పరిపూర్ణమైయేతట్టుజూచినదుట్టుకొన్నదిగా। తన్నుతాగనగా॥ యిట్టిదట్టిదటంచుపల్కగ నెట్టివారికనలవిగాకను। దట్టముగయున్నట్టిస్వర్గలభాముడైననిరామయునినే॥కనుగొంటి॥

అందితనమ్మా! పరమానందమాయెనేకొమ్మా! ముందుగశ్రీరామానందయోగీంద్రుడైపొందుగనిలచెనాడెందములోనాడు। బిందుకళలకభేద్యమైవెలుగొందునచరాచరములకునెడ। సందులేకనునిండియుండెనుగా। స్వర్వభూతంబులయందుపొందికగామెలంగెనుగా। వినుకొండనిలయించుదుతానైకదలకుండెనుగా। వెలిగొండదాసునికందమై మదియెందునుందునుగా। తన్నుతాగనగా॥ అందునిందునుపొందకనుభ్రమజెందికష్టములొందకనుయెందెందుగననందంబెవిషలాసందుడైననిరామయునినే॥కను॥

కందార్ధం

శంకరాభరణం

అదికినాదియుత్తానై। భేదంబునుబొందకెందుభీతియులేక॥ నాదబ్రహ్మంబైతా। పాదుగనెలకొన్నవాని॥ పరికించవన్నా। వానిమహిమభావింతుమన్నా। సూదిమోపనుసందులేదనిగనుగొన్న। వేదాంతులకునువినోదమయ్యెడువాని॥పరికించవన్నా॥

శుద్ధసావేరి

అటతాళం

అచలాత్మ్యుడెటులుండుననగా। స్వామియన్నిటశ్రుతిలేడనఘా॥ అచలాత్మ్యుడునుసర్వమావరించిభువి। యెచటజూచిననేకమైతానెందుపొందనివాడతండు॥అచ॥

వాదభేదములేనివాడు। స్వామిగాధలేమియుచెందబోడు। ఆదితుదియుగాకనాకారమునులేక। నాదుబిందుకళాదులకునామీదనంటకయున్నవాడు॥అచలా॥

ఎన్నతరముగానివాడు। స్వామికన్నులలోనెయున్నాడు। మిన్నజలమువహ్నిమారుతమునుదాటి। యున్నమిన్నుననంటకునుగనుగొన్నచిక్కయన్నవాడు॥అచ॥

ఎగువదిగువనుయండబోడు। స్వామిమిగిలిప్రకాశమైనాడు। సగుణనిర్గుణములకుసాక్షిభూతుండునై। మిగిలిభావాభావములనెడలేకకనించించువాడు॥అచ॥

ఎందుజూచినలేనివాడు। రామానందయోగీంద్రుడైనాడు। పొందుగ

శ్రుతగిరియందుప్రకాశమై అందముగవెలిగొండదాసునియాత్మలోనివసించినాడు॥అచ॥

కం దార్ధం

ముఖారిరాగం

ఎంతనిదెల్పుదునీతా కాంతునిశ్రీదివ్యపాదకమలములెపుడుకాసంతోషముచేమరువక చింతలుపోజిమ్మువాడు॥ శ్రీగురుడన్నా రామానందయోగీంద్రుడన్నా దాంతుడైప్రకృతిగుణాంతుడైపరమసుశాంతుడైవెలునిరంతరమునువాడు॥శ్రీగురుడన్నా॥

బేగడరాగం

ఆటతాళం

బట్టబయలైయున్నబ్రహ్మమునీవయ్యెభావమేదోదెలియరా మిట్టపల్లములనుజుట్టుకనంతట పట్టుగనున్నయాగుట్టుచేశకునిచే యిట్టిదనుచునుదెలియవలయునురా లోపలుపలనుతానెట్టుకొనిధరపాదుకొన్నదిరా యెన్నాళ్ళకైననుబుట్టుచావునులేకయున్నదిరా భూతములకాటపట్టునైతగలకనెయున్నదిరా దానినీవెరిగె దిట్టమెరుగకయమునిచేతనుపట్టుపడికొరతనెట్టగనే మట్టిపాలైమరలభువిలోబుట్టుటకునీకేలవట్టిబట్టబ॥

అందిదులేకనుయచలుడైయున్నహంపొందికదెలియుమురా యెందుజూచినసందుగొందులచెనుకను ముందునిండియునెడసండేమిలేకదానుండిదీనిపసందుదెలియుమురా బాహ్యంతరంబులయెందుతానైకదలకున్నదిరా రేబగలునొక్కచందమైయది వెలుగుచున్నదిరా సనకాదిమునివరులందుపొందికయైమెలంగెనురా దానినీవెరిగే సందుదెలియకమందమతిచేబొంగుకూయానందమునభ్రమ జెందినుఖదుఃఖములనెప్పుడునొందనీకేటికినివట్టిబట్టబయ॥

అండపిండాండబ్రహ్మాండముతనలోననుండజేసెనుదెలియరా ఎండమావులరీతినిొందుగుర్రుగక ఖండములైసూర్యమండలాంతరమందు నిండుకొనియున్నదేదోగనరా తనకంటెవేరైయుండువస్తువ లేకయున్నదిరా రామయోగీశ్వరునండజేరియుదానిదెలియుమురా శరణన్నగనివెలిగొండదాసునుబ్రోచినదివివరా దానినీవెరిగే దండినెరుగకతిండిచేయి మొండివాదములాడితెలియనిరండలైతిరుగనేలను వినుకొండనిలయందైనవట్టి బట్టబయ॥

కం దార్ధం

ఆనందభైరవి

పుట్టుటగిట్టుటలేకను పట్టుగనచరాచరంబుబ్రహ్మముతానై గుట్టుగ

నుండెడివెల్లును! యిట్టిదనుచుదెలియువాడే॥ యీశ్వరుడన్నా! వాడీలో
కమెరుగబోడన్నా! గట్టిగనుదనమనసులో యీబట్టబయలందు నెరుకెప్పు
డు! ముట్టలేదనిగురునిచేమదిదిట్టపరచిమెలంగువాడే॥ యీశ్వరుడన్నా॥

అనందభైరవిరాగం

అటతాళం

కురమభక్తుడనీకుపట్టుగదెల్పిత్రహృమిదేగనరా! యింతకువేరేపరికిం
పలేదాయె॥ తరుగుమరుగులేకతానుసేననబోక! పరిమాణువునుగాకపగ
లురేయుచూడ! బురదకుస్మరివురుగునంటనికరణేయైపదునాల్గుభువనము
లరయతానైయుండియెందుననంటకుండునిరామయిండని॥ పరమ॥

వన్నెలేమియులేకవదరకబెదరకవర్తింపుచున్నాదిరా! దానికిసాటై
యున్నవస్తువలేదురా! యెందుననిలువాకున్నదేదోదెలియరా! యోగులు
చూడోకన్నునవెదకిరిరా! అదిదెలియరా! మన్నజలమువహ్నిమూరుత
మునుదాటియున్నమిన్నునంటకున్నవాడనుచూడ! వెన్నగాయిగఘృతము
చల్లకువేరుగావర్తించువిధమున! వెన్నతరమదిగాకలోపలిచెన్నుమీరుని
రామయిండని॥ పరమ॥

అదితుదియుగాకనాకారమునులేకనంతటయున్నదిరా! నిందుకళనాద
ముల్గానిదిరా! యెందునముట్టబోదనిదెలియుమురా! మిన్నైయింతపా
దుకొనెనుచూడరా! అదిదెలియరా! మోదభేదములనకమొనసిమెజ్జగము
ల! భేదమొందకకద్దులేదానగారాక! మీదిబాబ్బరచింతపండునుమిళితము
నుగాకున్నవిధమున! అదికినితానాదియైతానచలుడైనసిరామయిండని॥
పరమ॥

పుట్టుగిట్టదిగాకభువిచరించుటలేకబూనుకయున్నదిరా! యెందునచూ
డముట్టబోకనియుండిరా! దానికిసందుపట్టులేకనెపొందెరా! వెతుకగనెం
దుమొట్టమొదలులేదురా! అదిదెలియరా! చట్టువలెనెయుండిక్షరమక్షర
ముగాకదుట్టుకయున్నయాగుట్టుదెలసిచూడ! గట్టిగనుమొకురంబునందున
కాంతులంబునీరీతిగనుగొన! వట్టిచైకదలికనునెదుటనివాసమైననిరామయిం
డని॥ పరమ॥

కామమోహములేకఘనత్రుతగిరిజోకకదలికయున్నాదిరా! దలపగను
నిష్కామమైనిలచెనురా! దానికిమించనేమియులేదాయెరా! నిర్గుణగుణ
ధామమైవెలసెనురా! అదిదెలియరా! సీమన్వక్తకర్మనీతులుజపతప! హేమా
మములకునంతర్యామియైచూడగ! రామయోగిబ్రహ్మమగుచునిరంతరము

వెలిగొండదాసుని ప్రియతొరక్షింతుననియెడిబిరుదుగల్గునిరామయిండని॥
పరమ॥

కందార్థం

మఖారి

మాయాప్రపంచమునందుని బాయక సంసారవార్ధిబడిదరిజేరికా॥ జే
యుగురునెరుగజాలక॥ కాయముస్థిరమనుచునమ్మి॥ గతిగానరైరి॥ శ్రీహ
రిజేరుక్రమమరయరైరి॥ వేయవిధములజేతసద్గురు॥ రాయునకు సేవలుఘ
టింపుచు॥ మాణుగలువగ గన్నవారికిమరలజన్మంబులేదనివిని॥ గతిదెలి
యరైరి॥

మోహనరాగం

ఆటతాళం

ఇదివట్టిమాయా॥ దీనికిమించుచిన్విబ్రహ్మమాయా॥ అదియిదిగాకతుద
మొదలేమిలేకసమృద్ధముగవర్తించునదిగానలేకను॥ ముదముతోనీక్షణత్రయ
ములవదలకనుపాశబద్ధుండై॥ కదలకనుజెలువందుమదిగురుపదములనుగను
గొననివారికి॥ యిదివ॥

సాకారమాయా॥ యిదిమించుచినిరాకారమాయా॥ రాకపోకలులేనియే
కస్వరూపమైప్రాకటముగనున్నబయలనిదెలియక॥ చీకటినిబడియింద్రియం
బులజిక్కికామాదులనుదగులుక॥ లోకవాసనచేతగురుకృపలేకభువినిచరిం
చువారికి॥ యిదివ॥

బిందునాదాయా॥ దీనికిమించుప్రియుడుతానాయా॥ ముందుగశ్రీరా
మానందయోగింద్రుడైయెందుఱాచినపరమానందుడైవెలసేడి॥ చంచమె
రుగక నెపుడుశ్రుతగిరియెందుననువెలిగొండదాసుని॥ అందముగబ్రోచేటి
సద్గురునాత్మయందునగననివారికి॥ యిదివ॥

కందార్థం

మోహన

ఇట్టిప్రపంచపుసౌఖ్యము॥ వట్టిదియనిదెలిసిముక్తివాంఛితుడైతా॥ గ
ట్టిగసద్గురుగనుగొని॥ పట్టుగనేవించువారు॥ భక్తులొయన్నా॥ వారేకర్మ
బడయబోరన్నా॥ పుట్టుగిట్టులేబట్టబయలువాని॥ గుట్టుగదెలిసినిర్గుణుడై
నవారెల్ల॥ భక్తులొయన్నా॥

శంకరాభరణం

రూపకం

వందనమనరా॥ గురువరునితోసాటెవ్వరరా॥ వంద॥ ముందుగహరి
పాదకమలమందుజేర్చినాకుగల్గు॥ సందేహముదీర్చిముక్తి॥ బొందగజేసె
నునేదానందంబైయిండెనుమది॥ వంద॥

అ

జ్ఞానానందసుబోధిని

చింతయైన ప్రకృతికి నాద్యంతమెల్ల చెల్లిమిక్తి! కాంతనుగనుగొని పరమా! శాంతునిగా నెల్లపుడు సంతోషము జేసెనుమది॥వంద॥

నాదినీదియనుచు వట్టివాదములను దగలకనుయ! నాదిమూలమైనవాని! పాదు చెల్లినీ వెమియుకాదని బోధించనుమది॥వంద॥

అందముగను శ్రీరామానందయోగీశ్వరుడై! యెందుజూడనం దెనిలచి! యెందును నీయెందును బయలుదూసనుచు చెలిపెనుమది॥వంద॥

దండిగా శ్రుతసగళురినఖండంబై నిలచియు వెలి! గొండాఖుని నెపుడు బ్రోచు! చుండెడి బ్రహ్మాండనాయకుండంగనుచుంటినిమది॥వంద॥

కందార్కం

శంకరాభరణం

పన్నగళాయినిమదిలో! సన్నుతిజేసెడివిధంబున ధ్వరుకృపచే! తిన్నగచెలిసియుమిక్తిని! గన్నట్టి నరంబుమోక్ష॥ కాముడోయన్నా! వాడేచింతకలనెరుగదన్నా! యెన్నితరముగాకయున్న పరాత్ముని! కన్నులలోపల గన్నవాడెమోక్ష॥ కాముడోయన్నా॥

కాఫిరాగం

అటతాళం

చింతనీకేటికిరావె! మిక్తి కాంతనుగూడితెకడతెరగలవే! చింత! చింతలైనమాయాకాంతముచెలిసియు! అంతరాత్మునిమదినిరంతరమును సే! దంతతానై యెందుననిలత్కొంతరంబున నెరిగిపరమా! శాంతుడవునీ వగుచునద్దురుచెంతజేరిగనవే! చింత॥

అంటియంటకయుండగదవే! యాముకకంటిలోపలయున్న ఘనునిగన్గానవే! ఘంటవాదముతుదనంట్రిమోయగ యెందునంటకుండయూరింటిపైతానే! వంటిస్తంభపుమేడలోపలనోలతాదుచునున్న సద్గురు! జంటబాయక నుండిన ద్గతిజూడనివదిగనవే! చింత॥

అందించులేనేలేదనవే! బ్రహ్మానందమయిన నిర్గులాకారమనవే! యెందుజూచినరామానందయోగీంద్రుడై ముందునిలచిమోక్షము సగతాబూనె! చందమెరిగినయపుడై శ్రుతగిరి యందునను వెలిగొండదాసుడ మందమగునానందముననింపొందియుండెనువినవే! చింత॥

మోచ్చుకందార్కం

శంకరాభరణం

ఘనులగునిశ్చింతలవా! రనువుచ్యోత్సులువచించిరాత్మనెరుకజే! జననస్థితిలయములుయీ! తనువునకేగలుగునాత్మ॥ తగులబోదన్నా! తెలిసినముక్తుడగుతన్నుగన్నా! మనముననేచింతలనుమానినద్భక్తులనుగూడిగురు

మర్మమునుగన్నవారికి విసకజనకనుకిసుక లేకను వెనుక ముందునటించబోక
ను దినకరునికాంతులకుమించినదివ్యమంగళుడైనపరునికితగులబోదన్నా!

క మా సు రా గం

అటతాళం

ఎందుకీచింతనొందనీకలగోవిందునిగనుగొనవే! మనసావినవే!యెం
ముందుగనిశ్చింతనొందుచుగురుపాదమందునీవదినిజేర్చి! పూజలాన
ర్చి! అందరానటువంటిపదవినిబాందినీవెల్లపుడుపదియొనందమెందుచుక
ష్టసుఖములనొందకనుబ్రహ్మాంబుగనవే!యెందు||

తండ్రి శ్లోకం

రుద్రానుబంధరూపేణ! పశుపత్నిసుతాలయ! రుణక్షయక్షయం
యాంత! కాతత్రపరివేదన|| అనియున్నదిగాన

మోసపోకవికాసుడవైపరవాసుడేవుగనవే! మనసావినవే! గాసిదీర్చు
పరమకారణగురుజేరిదోసిల్లాగ్గినిలచి! యజుజుజేసి! ఆనవదలియునుపశుప
త్నిసుతాలయారుణములనిదెగ! దీసిపోవునుతాదిమోహములానదా
శివునవలగనదగు||యెందు||

తల్లి శ్లోకం

మృణ్మయానీచభాండాని! బహురూపానిభిన్నవతు! భిన్నభాండప
రిత్యాగం! కాతత్రపరివేదన|| అనియున్నదిగాన

బెప్పిపోదకనెప్పుడేమానాశ్రయిపతిగనుగొనవే! మనసావినవే! త
ప్పకతనుతానుదరచినిర్మలముగ! నొప్పెడుగురునిజేరి! మోక్షముగోరి!
గొప్పకొద్దిననేకభాండమునొప్పువానిలోభిన్నభాండము! లెప్పటల్లునుమ
న్నుగలతగనొప్పునేసంశయమునీకు||యెందు||

భార్య శ్లోకం

ఇదంకాష్టమిదంకాష్టం! నదీతీరేచసంగమం! సంయోగశ్చవియో
గశ్చ! కాతత్రపరివేదన|| అనియున్నదిగాన

భోగమేటికయేగతానీకువిరాగిచైత్రధుగనవే! మనసావినవే! త్యాగి
వైసివునద్భావవతులగాని! సాగిలపడిమొక్కుము! సద్గతిగనుము! వేగమై
నప్రవాహముననువియోగసంయోగంపునమిధలు! చాగజీవులకూడికలునె
డబాయుటలుననపరునిగనదగు||యెం||

దాసి శ్లోకం

ఏకస్మత్సమారూఢ! నానాజాతివిహంగవతు! ప్రభాలేనవిభా

తేన! కాతత్రపరివేదన॥

అనియున్నదిగాన

లోకవృత్తినిబోకడబోకనిరాకారుగనుగొనవే! మనసావినవే! సాకారమందునిస్సంగుడైవిమలుడైయేకస్వరూపుడనుము! స్వామినిగనుము! యేకవృత్తమునందుఁజులనేకములునివసించుచుబరువిడు! నాకరణితనువులనినమ్మినజోకచేపరమాత్మగనవే॥యె॥

పు తు న శ్లో కం

మాతులాయశ్చక్రికృష్ణ! పితాయశ్చధనుంజయ! అభిమన్యహతం దృష్ట! కాతత్రపరివేదన॥ అనియున్నదిగాన

అంతనాదనిసంతసించకనుక్రికాంతునిగనుగొనవే! మనసావినవే! వింతగజగముకాద్యంతమైనిలచితానంతరాత్మయగుచు! సాధులబోదు! మంతకుకొనవారలైయభిమన్యనిల్చుగరైరిహరినరు! లింతయునుకాలమనిదెలిచుకొరంతలేనిపరంబుగనదగు॥యె॥

మందబుద్ధికయెందుకే శ్రీరామానందయోగిజేరవే! మనసావినవే! యెందుజూచినసందుగొందులవెనుకనుమందునుండుగన్తోనా! బ్రహ్మంబున! అందముగవెలిగొండదాసునియందుభావాభావమైబలు! పొందికతోవెలిగేటిపరమానందరూపుడనుచుగనవే॥యె॥

ఆ ర భి

కం దార్ధం

సర్వాధిక్యవయ్యను! సర్వేశుడవయ్యసర్వసాక్షియునయ్యక! సర్వజగత్సార్దుడవై॥ సర్వానందంబులనుగాంతువురా! నినుజేరినవారి! సర్వభేదములవేద్రుంతువురా! గర్వచిత్తులకుగనుగొనరాకనిగర్వులకెల్లనభుడమూర్తివై॥ సర్వానందంబులనుగాంతువురా॥

కాంధోదిరాగం

ఆదితాళం

కల్లలోకములనీకురుల్లాయెనువినరా! తిరుగా! మభ్యజన్మమేమిలేదుమరువబోకుమరా! గనరా! కల్ల॥ తొల్లిప్రహ్లాదాదిభక్తులెల్లముక్తిజెందిఘనులొట్లెల్లభావాభావములలోకొల్లలాడెరా! తల్లియుదండ్రీయుగురువుడైవమైయుండేటిమర్క! మెల్లగురునిచేతగనినీయుల్లములోమరువకున్న! అల్లదుగోజగమెల్లపిండయెగజల్లినట్లుతానుశ్మకైనా॥కల్లలో॥

గట్టిగానునీకుబ్రహ్మమిట్టివాడనుచుదెలసేబట్టుడెప్పితీసినీపట్టువదలకురా! మట్టులేకనెవుడువానిముట్టుటాకేసందులేక! జుట్టుకోనియెందునతాబట్టుబయలైందియున్న! గుట్టుమదిసిబ్బడిట్టపరచియేతట్టునీవులేనట్టుజూచి

నా॥ కల్లలోకా॥

కోరినీకూనిర్వలుండితీరునుండుననుచురావుజేరిబోధజేసితియి॥ వారివి
మనకురా॥ నీరుమన్నువాయువగ్నినిండినయాకాశమెల్ల॥ మీరియుండిభూ
తములకాధారమై వెలుగుచునున్న॥ నేరుమెరిగిపలుమారునెరుకతో చేర
కుండితాపేరైయున్న॥ కల్ల॥

సంతముతోడుతనునిరంతరాత్ముని నేమనీచెంతజూపితినినీవీభ్రాంతిమా
నరా॥ వింతయైనట్టిసంసారమంతయునుగడచిపరమ॥ శాంతుడవగుచున
ర్వజగముతానైయున్నవాని॥ సంతతముననిశ్చింతచేతనీవంతర్యామిగనవ
లుడవైనా॥ కల్ల॥

అందముగనుశ్రీరామానందయోగీశ్వరునికృపచే॥ నందితెలసితివిమదిని
నందియంవిడరా॥ ముందుగవెలిగొండదాసుడందితన్నుతానుగాంచియెం
దుజూడనీదివ్యపరమానందములోనిలవియున్న॥ చందమెరిగిదృఢమంద్రశ్రుత
గిరినిబొందినట్టిగురునందుజేమనీ॥ కల్లలో॥

మోచ్యుకందార్థం

శంకరాభరణం

పరిపూర్ణబోధతనలో॥ స్థిరముగగురైరిగితన్నుదెలిననవారత్॥ మరల
నుబుట్టుటకల్లనియెరిగించనుగురువరుండు॥ నిదినమ్మవేరా॥ యితలకుమీరి
నదిలేదువినరా॥ తరుగకవిరుగకమరుగింతలేకనే॥ కొరతరానట్టినిర్గుణమై
నబోధను॥ కరతలామలకముగనీమదిగనుమనీకెచ్చిటదొరుకని॥ గురుతుచె
ల్పెనుదానినీవేమరకనద్గతినిొందుటవ్వనై॥ ఇదినమ్మవేరా॥

శ్రీరాగం

ఆదితాళం

ఎక్కడవాచినయొక్కడెయింతకునెక్కువలేదనరా॥ గనరా॥ చక్క
గనెరిగేవాడనెరుంగక దిక్కులువిరిగేకుకలకల్లను॥ చిక్కదుగాతామి
క్కటమైభువిపెక్కువిధంబులవకరడమైనది॥ గ్రకుటనగనుగొననికరముగ
నుయేదిక్కుజూడనిరుప్రక్కలతోడై॥ ఎక్క॥

పుట్టదురావదుప్రణయలలోవెలిబూనుకయున్నదిరా॥ గనరా॥ పట్టుగ
నద్దురుభావాభావముగట్టిగదలియనిగాడైలకల్లను॥ వట్టిదిగాయేట్టుజూ
చిననునెట్టుకనంతటజాట్టుకొన్నదది॥ యెట్టిదొగనుగొన్నట్టివారికే॥ గుట్టు
గమదిలోబట్టుబయలుగా॥ ఎక్క॥

నాదినీదియనిభేదములేకయునాదిగయున్నదిరా॥ గనరా॥ భేదముచేత
నువాదములాడుచుయేదనిబలికేయెద్దులకల్లను॥ లేదుగతుడమొదలాదిగాక

తనుపాదుకొన్నదామోదందైధర। సూదిమోపసుంచేదనిమిదిలోవేదాంతులకువివోదంబుగతా॥ఎక్క॥

ఎండదుతడవదువుండిలేదనకచండిగయొన్నదిరా॥ గనరా॥ ఖండముగాకనఖండంబైనదిదెరుగనియూచండలకెల్లను। వుండదుగాగనుచుండిననంతటనిందుకోనిబ్రహ్మాండనాయకుండందగాను యెందుండకకన్నులపంపుగానుభువితాండంబైతా॥ఎక్క॥

సందులేకయెందెందునగునొనసందెయొన్నదిరా। గనరా॥ ముందుగరామానందయోగిక్యపనాందనట్టియాపండులకెల్లను। పొందదుగాదృఢమందుచుకుతగిరియందునల్లవెలిగొండదానుమది। జెందినెల్లునీచందమెరిగిపెంపొందువారికానందముజేయుచు॥ఎక్క॥

కండార్థం

నాదనామక్రియ

గట్టిగజేహేంద్రియములు। వట్టివియనిదెలిసిలోకవాసనలదాచే। గుట్టుగురువరునిజేతను। పట్టుగదెలిసిననుముక్తి॥ పరుడొనోయన్నా॥ వానికితిరుగపాపమేదన్నా। యిట్టిదనుచుదానిమొట్టమొదలుగని। చట్టువలెనుమదిచలనములేకున్న। పుట్టుగిట్టుటలేకసర్వముబట్టబయలందెరుకనెప్పుడు। ముట్టబోకనుచూడవార్థికికట్టరీతినితానుతానై॥పరుడొనోయన్నా॥

యెదుకలకాంభోది

అటతాళం

నిన్నునీపుగనినిజమెరిగుండిననీబ్రహ్మమచూడరా॥ యెన్నతరముగాకనెందునగలయకమన్నుమిన్నుంటకుమతలేమియులేక। నున్ననున్ననుగల్పియేదెససోకకనుభవిజన్మలయముల। నెన్నదెరుగకతనకుదానైయొన్ననిర్గుణభావమందును॥నిన్ను॥

వేదాంతులకుమదిలేదమొందకనుయనాదిమూలంబాయరా। పాదుగుతుడమొదలేదైనదెరుగక। సూదిమోపసుసందుబాచినలేకను। మోదమైపదునాల్గుభువనములారించుచునుండి సర్వందేదినేనెరుగననియద్భుతవాదివైయెపుడునీమదిలోనిన్ను॥

పరమభక్తులుతమలోదరచిముక్తినిగోరిభావాజ్ఞలైనారురా। సరిగాదుదానికేచలనంబులేదెవరి। నెరుగనియ్యదుపలదమితలంపదు। స్థిరముగాతానుండినెందెందరయనణుమాత్రంబువైనను। తరుగులేకవెలుగునాపరతత్వమునువెరిగున్నసిలోనిన్ను॥

అందముగారామానందయోగిశ్వరుడనిఖ్యాతినిొందెనురా। సందేహ

మనులేక సకలప్రపంచమనందు నొందక యెందున బలుడైనవాని! చందము నువెలిగొండదాసుడుపొండుపరచియు నెపుడునుదియ! సందమొందుకు శ్రుతగిరిని వెలుగొందుగతి లేదగునీలో॥ నిన్ను॥

కంఠార్థం

ముఖారీ

ధర్మాధర్మము దెలిసియు నిర్మలమై నట్టి గురునివరూపములో మర్మము దెలిసిప్రపంచపు కర్మములను జిమ్మిముక్తి॥ గాంచుమాయన్నా॥ యది దెలిసి తేఘనులేదురన్నా॥ చర్మవసునునిసఖుడు నైభువినిర్మలత్వమునొందివెల్గెడు॥ మర్మమెరిగియుపరమ భక్తులమహిమలను చలపొసిముక్తి॥ గాంచుమాయన్నా॥

ముఖారీ రాగం

అదితాళం

కంటికంటిసద్గురునీనా! కనులగంటి॥ కంటిని నేయారింట్లైనముక్కంటిలో ననిషుకంటి మద్గురు॥ కంటి॥

సకలాత్మలలో సాక్షియుతానై! వికటంబొండక వెల్గెడు సద్గురు॥ కంటి॥ మందరమధ్యముమరితారకముల! యెందుడ్రుణవరూపాంతరుడగుగురు॥ కంటి॥

ఎండవెన్నెలయునిండి యుండగను! మెందుగచిత్రశమెరువులలోగురు॥ కంటి॥

అకారపుకారమకారములకా! దికారణుండై ప్రకాశించుగురు॥ కంటి॥ మేనిమాటయెనిదిదితరుపతులకు! మూలమైనమర వైతిమందుగురు॥ కం॥ గలగాయమువాఘన సరస్వతుల! సంగమమున శ్రీరంగనిమద్గురు॥ కం॥ అండపిండబ్రహ్మాండములనుపర! మండలమందునఖండునిమద్గురు॥ కంటి॥ ముందుగ రామానందయోగినై! యెందునన్న సానందమూర్తి గురు॥ కం॥ చండిగానువెలిగొండదాసునుది! సుండునట్టిమార్తాండ తోనుగురు॥ కం॥

కంఠార్థం

శంకరాధరణం

చక్కెరబొమ్మలొవినవే! గ్రహులనవట్టుమలములనుగలిచేవతులకే! ముకుటచీరగదెత్తెద! నికరమొగానమ్మియుందు॥ నీరజసేత్ర! ననుమరు వకేనిగమచారిత్రి! టకులనకునిరుత్తేముకరసారుసూర్లు! శ్రీభాంపలునీ కుచకరగదెత్తెద! నీరజసేత్ర॥

కన్నడ

అటతాళం

శ్రీలక్ష్మీవిసజనామాట! నీకుజెప్పేదనేమొక్తిచాటా॥ ఫాలభాగమున

ముమ్మూలకోలనులోనః చాలువెయ్యిస్తంభాలమేలుమంటపములోః వాల
లాడుదునుండుననుగనజాలరెవ్వరునీకుసేనాః కీలుదెల్పెదవేగవరమశీల
వైననుగాంచుమేల్మడుః శ్రీలక్ష్మీ॥

వారీతుహఃక్షిరీవిసవేః నాధారచక్రమునందుగనవేః తిరుగవశవసో
చారవర్మయుతంబైమిరినలురేకులవారిజమున్నదిః ధీరుడైవిఘ్నేశ్వరుండా
రూఢుడైయందుండునతనికిః నారుసూరులప్రణవమునువిస్తారమైయిర్పించు
హంసః॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

మూనాస్త్రజననీరీవిసవేః స్వాధిష్ఠానుచక్రమునందుగనవేః మూనిమ
ణిబధమయిరలాడులచేనః వీనవద్దళములవిలసిల్లుకమలముః దానిపైగలబ్ర
హ్మదేవునతైనిరంతరమారువేలునః పీనప్రణవధ్యానమర్చణబూనిజేయు
చునుండుహంసః॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

కనకద్యౌంగిరీవిసవేః దివ్యమణిపూరచక్రముగనవేః తనరినడగణత
థదధనపఫలచేః ననువొందుపదిరేకులలరినకమలముః ఘనుడుశ్రీవిష్ణుండు
యానతః-మలమునవెలుగొందునతనికిః ననయమునునాద్యేలప్రణవంబును
సమర్పణజేయుహంసః॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

శతపత్రగంధిరీవిసవేః అనాహతచక్రమునవేగగనవేః నతలోకకళగ
ఘజధర్మభటతః ప్రతతితోపదిరెండుపత్రములైయుండుః వితతపుణ్యదు
శలభుడందునవెలిసియుండుమహాత్ముడతనికిః సతతమునునాద్యేలప్రణవ
ముచతురగతినర్పించుహంసః॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

పరమకళ్యాణిరీవిసవేః జీవపరమావిశుద్ధముగనవేః హరిదౌక్షిణ్య
చోటలలలుపదియారువరగతితోనుండు పదియారురేకులః నిరతమునుజీ
వుండునచోనిలచియుండునునికః-మతనికిః గరిమతోనొకవేయుప్రణవంబ
రయగానర్పించుహంసః॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

సదమలగాత్రిరీవిసవేః రమ్యస్తలమునాజ్ఞేయముగనవేః పదవితోడు
తహంక్షంపర్వములనుగల్గిః కుదురుగరెండురేకులుగల్గిజెలువొందుః ముది
తయాకమలంబుపైనింపిదవడుందీనయాత్మకును సమృద్ధముతోడుతవేయు
ప్రణవముసరసతోనర్పించుహంసః॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

క్షీరసాగరపుత్రివిసవేః సాహస్రారచక్రమునందుగనవేః కూరిమితో
రామసురుడనావాకువెయిః మారులుప్రణవమేమరకనర్పించునుః చారుశ్రీ
కుశితైలపురవరసౌధమునసాకారుడనునేః కోరికతోవెలిగొండదాసుని

సారకృపరక్షింపుచుండును॥ శ్రీలక్ష్మీ॥

అరభి

కందార్దం

తారకసాంఖ్యములనుమది దీరగతత్వంబులైనట్లుబుట్టెనే॥ సాక్షాత్తు నిసురమ్మనుమని॥ కూరిమితోడబలచితిరావే॥ శ్రీరామానందగురువరుడను చునమ్మకోవె॥ సారహీనసంసారిజలధికడతేరలేవువేసారిసంఖ్యముకై॥ కూ రీమితోడబలచితిరావే॥

శుద్ధసావేరిరాగం

అటతాళం

శ్రీనిత్యసంకల్పశేషాహిమ్నదుతల్పబేరినామనివివినవే॥ జానకార్పితచి ద్విలాసుడవనిదాసదాసులునిన్నాత్మదలచినుతిలతురు॥ జానీమిరగసిత్వనను నెడబాసియుండగజాలనోపర॥ వాసుదేవజగంబులెల్లనుశేసిసావనిన్నను రలునుదాసి॥ మోనులుమ్రొక్కుచుండగజూచి॥ వారికోర్కెగఱలముత్తనే సి॥ మోక్షమునొందించితివనిదోసి॥ లాగ్గితినిక॥ భాగమోనవిలాసచాకిక పరమతత్వరహస్యమునుదయజేసినినునెడబాయకుండెడి చిత్సమాధినిహం దజేయుము॥ శ్రీసత్య॥

పరమకళ్యాణశ్రీపరభృతస్తుతవాణివచియింతునిదివినవే॥ స్థిరముగఘ విపరాత్పరుడనొక్కండనై॥ ధరవిలాసముచూడదలచినుగృహింపి॥ వ రుససీసంబంధమునయీవహించతుర్దశభువనములు సత్వరతతోజనియించె ననిమదినరయలేకనిజంబటంచునికోరి॥ మోహములచేదిగుడుచువారి॥ పా పములచేనరకముత్తజేరి॥ నన్నెరుగనేరలేనుకుమారి॥ మదినిగోరి॥ గురునికృ పితారకంబనునదిగురునెరింగిమనోవికారము॥ లరసిద్రుంచియులత్యమును నాయందునిల్చినుఖంబుగనవే॥ పరమ॥

కందర్పజనకసీచందమిట్టిదనిసానందాదులెందైనను॥ పొందుగతెలియ లేరందురునామదియందునిల్వెదనెనినుండరమహిమను॥ యిందునుదనరాక పర్వమునందునిండితివండ్రుబుధులర విందలోచనసీమహాత్యమునందుననుప దునాల్గుభువనములందూ॥ భూతములసృష్టించితివందూ॥ కథతృప్తజగంబు లయందు॥ పోషకుడనైవిలసిల్లినందూ॥ చేతనుమది॥ బొందెనకసాఖ్యంబునం దునమ్మముగుతత్వములనిర్నయ॥ యెందజేసియునిర్వికల్ప సంకమనన న్నికనుజేర్చవే॥ శ్రీసత్య॥

చంచలాక్షిరొవినపించెదనితత్వమంచితమాగవినవే॥ పంచభూతముల జయించిషయములద్రుంచిషడ్గుణములవంచనజేసియి॥ గారిచిరికనాథా

రకమలముగఁబడిద్విదశాబ్జమునప్రణవంబంచితము ఘోర్నిల్లపినులవిందువే
గకనుంగొనుదురనియందు. నీమదిలోనన్నదలందు. ముండగనంచితములం
టవండు. నమ్మముచిత్రకాశుడనందు. దలందుము. యెంబకక్యముగాని
పదవిలభించుననినీయాత్మలోదృఢముంచిఁబెగలకృత్తిగధ్యాసించిపరము

స్వామినిన్నకవేరుసల్పకనేరముత్తమియించిబ్రోవగదే. తామసరహి
తనిశ్రీమహ్మదాయునినామముదలపోసినరులెల్లభువిలోన. స్వామివానిన్నె
రుగజాలకనత్యసంసారాంధులైదా. మేరుగానకపామరులునైతాముమే
మనెల్ల్రాంచిజేతనునీమ. హత్యముచెలియవశమనిపాకము. నన్నునుగావు
మికమేఘశ్యామ. మొక్కెడకరుణించుగుణధామ. సాత్వభామ. వేరురును
నీపాదయుగకనుతామరసములచురువనికనీ. నామమంత్రముసంగిదయనా
పామరత్వమునదలిబ్రోవుము॥ శ్రీనత్య॥

పూనివిసవెతుకవాణినావల్కులుపూబోజివినుపించెదా. జ్ఞానవేద్యుడ
నిత్యానానవైభవుడనై. మానసవాక్పాయధీనుడగాకుండి. శ్రీనివాసుడ
ననుచుమదిలోధ్యానమొందిటిహనుమదాదిమహానాథావులమాయనెల్లను
బోనడచివానిజమరింగించాన. అట్టిదివేగనీయాత్మలోన. నిజ్యమువేగచెల్పి
తిగాన. ముర్ఖమలొందవెన్నడటలైన. ముక్తిదేమన. బూనిరామానంద
మొనివైభాందుగశ్రుతనగవ్రరంబున. దీనుడగువెలిగొండదాసుని మానసం
బునిసిద్ధివెల్లదు॥ పరమకళ్యాణి॥

కందార్ధం

ముఖారి

౬

అగ్నిరొవినవేనెడే. దిక్కుకునేబోవవెంటదిరిగియునన్నుక. టక్కరి
జేయుచునుండెడి. చక్కనివాడెవరోవీని. బాడచెల్వగదే. వీనికినేవరుసా
టిలేరుగదే. మిక్కుచతోడనేనొక్కడనైనీకు. పక్కతోడైయున్నపరమా
త్మననినాతో. పెక్కువిధములబలికినెరికిజేక్కననుయెందెందుభక్తులు.
మొంకుచుండినవారిమదిలోనిక్కముగనుండుననువాని. బాడచెల్వగదే॥

కేదార

అదితాళం

కన్నులారగజాలిరింబాఘనుమయెన్నరెఅగ్నిరొ. తిన్నగానాసాగ్ర
మందున్నదేవుడేబెల్లెలా॥ కన్ను॥

దేవుడైతేదేవులందులిరుగుటెమెఅగ్నిరొ. నీవువేసనెభేదమేదనిజము
చెల్వనెబెల్లెలా॥ కన్ను॥

నిజముచెప్పవానికియేనీతియుండునెలక్కరో! అజపమనేమిత్రముత
నయాత్మనుండునెచెల్లెలా॥కన్ను॥

మిత్రములచేతవానిమహిమలేవెలక్కరో! తంత్రకాడైజగముకెల్లతా
రకుండెచెల్లెలా॥కన్ను॥

తారకుండైయున్నవానిదలచుపెట్లొలక్కరో! కోరికలెల్లనుమీనిగో
లువవలెనేచెల్లెలా॥కన్ను॥

కొలుపుజేతామన్నవానిగురుతుయేడనెలక్కరో! నిటువనిడలేనిచోట
నిజమెరుంగవెచెల్లెలా॥కన్ను॥

నిజమెరుంగనువానితోటి నెళపుయెట్లుగునక్కరో! భజనపరులనుగూడి
యున్నపట్టుదొరుకునెచెల్లెలా॥కన్ను॥

పట్టుదొరికిననేడునాతోపలుకునటవెలక్కరో! ఆ గుట్టురామానంద
యోగిగురునిగన్గొనుచెల్లెలా॥కన్ను॥

గురునిగన్గొనిశ్రుతగీర్తునిగూడువారెవరక్కరో! ధరణిలోవెలిగొండ
దాసుడుదావుజేరెనెచెల్లెలా॥కన్ను॥

కందార్ధం

మోహన

జనస్థితియమలకుచు! ఘనుడైతానున్నయట్టిక్రమమెరుగకని! మనము
నసంశయమొందుచు! కనుపాపలనున్నవాని॥ గనుగొనవేరా॥ నీకునుము
క్తిగలుగునువివరా! వినికనుదానినాశనముగావించిదా! ప్రణవస్వరూపు
డౌబ్రహ్మమైవెలసెను॥గనుగొనవేరా॥

అందు

కాఫిరాగం

ఆదితాళం

అందరానీముక్తికన్నులందెగలదుచూడరా! ఆచందమెరిగియున్నజన
మొందవెన్నదైనరా॥అంద॥

మొందుగాశ్రీగురునిపాదమందునీదుమనసునెపుడు! పొందుపరచియు
న్నబ్రహ్మనందమైవెలసేపురా॥అంద॥

లోకలోకరూపుడైతానేకమాయచూడరా! అపోకడగనుగొన్నచారి
పొందుమరువబోకురా॥అంద॥

రాకపోకలేకసర్వమేకమైయున్నట్టివాని! ప్రాకటముగగన్ననీచేపరుడ
వైవెలసేపురా॥అంద॥

గుట్టుగతనలోనెచూడబట్టబయలై నాడురా! అపట్టుజెలసియున్నవా
రిపాదసేవజేయరా॥ అంద॥

పట్టుకలకదలకనుసర్వసూతాంతర్యుజని గట్టిగనివెరిగియున్నునుడ
వైవలసేపురా॥ అంద॥

అవి యంత్య మేమితేకయచలుడైయున్నాడురా॥ అ వేదాంతునిచెలసిన
ట్టివేత్తలతోగలయిరా॥ అంద॥

రాక్షసోదులేదనక భేదమొందుచుతానుండి॥ లేదనిబల్కిననంత ర్వేదివై
వైవలసేపురా॥ అంద॥

పండువెన్నెలరితనిసిండుకయిన్నాడురా॥ అంద జేరితనుతాదెలిపేయా
చార్చునిజేరేరా॥ అంద॥

చంద్రరామానందయోగిదయచేతవినుకొండపైని॥ నిండియున్నహరినిమ
దివెలిగొండదానుగాండరా॥ అంద॥

కం దార్ధం

మూ ఖా రి

పందలేనంబునప్రకృతివి॥ డండగుశక్తి నిఘటించుటకుడెల్వెదనిస్సందేహ
ముగారానూ॥ నందమునిఁద్రుండెపరుడౌ॥ నంచునమ్ముమురానీవాపరు
నియందుజెందుమురా॥ నందియమునయోగులెందరొబ్రష్టేరా॥ చందమొం
దకనీవానందముతోపరుడౌ॥ నంచునమ్ముమురా॥

శంక రా భ రణం

అట తాళం

భగవంతుడితడెగల్గొనరా॥ నీలోపరికించితెలసితెటవ్వుమాడుపురా॥
భగవం॥ పొగరుచేతనునిందీ యుంబులదగులుకొనిపాశబద్ధుడవై॥ పగలు
రాత్రిరినెపుడునిచవుమగువలనుగూడిచెడనేలను॥ భగ॥

మతభేదములనెంచకుమురా॥ సమ్యతముగనుండేటిమాన్యలగనరె॥
క్షిప్తిజననంబొందిపాపమాజేసినుఖిదుఃఖములరెంటిన॥ వెతలబొందుచునుం
డితనుతావివరమెరుగకనుచెడనేలను॥ భగ॥

పట్టినిండలతోలివిడరా॥ దీనిగుట్టుచెలసియున్నగురునిజేరుమురా॥ పట్టు
గాసంసారివారధిబడిమునుంగుచుచేలుచునుతుడ॥ ముట్టకనుయీషణత్రయ
ములబాట్టుకొనినీవుచెడనేలను॥ భగ॥

చలత్యమునువిడువవేరా॥ యాకపటనాటకుడైనఘనునివేడుమురా॥
శైవమాలెంచుచునుండిపెద్దల నిందజేయుచుయమునిచేపరితపింపుచు నరక
కూపంబునదవిలిదుఃఖమునచెడనేలను॥ భగ॥

పామరత్వమునీవువీడరా॥ నిన్నేరామనందయోగిరక్షించువివరా॥ తా
మసంబునుమానిత్రుతగిరిఛాముడైవెలిగొండదానుని॥ ప్రియతోరక్షించుప

ద్వరుబిరుదెరుంగకనుచెడవలను॥భగ॥

కందార్థం

ఆరభిరాగం

దాసుడవతితుడదీనుడ! నీసరిలేరనుచునమ్మికరపుభక్తికై దోసిలియై
గ్నిభవతక్రాప॥ కాసించివాడవేగరారా! నిస్విడువనంచుబాసజేసితిజగ
దాధారా! వాసవాదిసురవర్ణితమానీవాసిజూపినాగాసిదీర్తువని॥యాసి॥

ముఖారిరాగం

అటతాళం

కరుణాబోధుమునన్నుశ్రీనద్గురువరానీపాదములను! స్థిరముగా! నా
మదిచురువగా॥కరుణ॥

భూతకోటికిన్లెల్లనీవునుధాతవైప్రఖ్యాతినొందిన! రీతిగా! కనుగొనుప్రీ
తిగా॥ కరు॥

సారసాత్ముడవనుచుబుధులవిచారముననేమరకమదిలో! గోరిరీ! శరణ
నజేరిరీ॥కరు॥

ఎచశక్యముగాకనీవునుమించియున్నదిభక్తులెల్లను! గాంచిరీ! నినుసే
వించిరీ॥ కరు॥

మోక్షదాయకయీజగంబులరక్షకుడవైవెలసియున్నది! దీక్షతో! గంటి
నపేక్షతో॥కరు॥

అంటియంటకనీవుతోడైయుంటివనశ్రుతులందుబలుట! వింటిగా! నిను
కనుగొంటిగా॥కరు॥

ప్రేమట్టుగానవరాచరంబులబ్రహ్మమైవీవున్నజాడను! గట్టిగా! దెలిసితిగు
ట్టుగా॥కరు॥

పొందికైయెంచెందురామానందయోగీశ్వరుడవనిమది! యెందునూ! ద
లచుచునుందును॥కరు॥

దండిగావెలిగొండదాసునికండయైశ్రుతగిరినినీవై! యుండగా! కన్నుల
నిండుగా॥కరు॥

ఆరభి

కందార్థం

కనుగొనశక్యముగాకను! జననస్థితిలయమునీవుజెందకయెంచె! దున
జూడనిండుకొనివే! రునుగాకనిలచియున్నావూర! నీసేవజేయుఘనలెల్లము
క్తినిండేరూరా! మనముననెపుడనుదినమునుమరువకనినుపార్థిించియుగ
నువారికివే! రునుగాకనిలచియున్నావూర॥

మధ్యమావతిరాగం

అదితాశం

అదుగోశ్రీరామచంద్రుండదుగో యుధియకమనుచున్నాడదుగో॥
 అదుగోరాముడనివిడువకదలచిన కడుభక్తులకునుకుడియెడమలవాడ॥
 భూతములకుసంప్రీతిగావెప్పుడు మేలనీళ్ళిడుచుభ్యాతిగాన్నవా॥ డదు॥
 ఆరుమిరిసాహస్రారమునందున శేరియుప్రణవాకారుడైనవా॥ డదు॥
 వాటముగానుత్రకూటమునందున మేటిగనిలచిననాటకుడౌవా॥ డదు॥
 బాగుగసీతాభామామణితో భోగమునర్చెడిపుణ్యపురుషుడ॥ ల్లదుగో॥
 పంచశలకునుమించియుత్తానై వేంచేసినశ్రీకాంచనచేలు॥ డదుగో॥
 ముంటిమంటికినినంటకనెవుడర గంటియెందునెందంటకున్నవా॥ డదు॥
 అండపిండబ్రహ్మాండంబునుదా నిండివెలుంగునఖండమూర్తి అ॥ ల్లదు॥
 రాకపోకలునులేకసర్వమును గాకవెల్లుయాలోకరక్షకుం॥ డదు॥
 పొందుగరామానందయోగియై యెందుజూడగనుముందునున్నవా॥ డ॥
 దండిగానువెలిగొండదాసునకు నండగశ్రుతగిరినుండువారియుతా॥న॥

కందార్గం

శంకరాభరణం

ఎక్కడజూచినతనయిరు ప్రక్కలతోడైనవాడెబ్రహ్మాంబనుచు॥ గ్ర
 కునమదిలోనమ్మిన యెక్కువనికనేమిగలదో॥ యెరుగుమాయన్నా
 యెందునజూడనేమిలేదన్నా ఒక్కడైకదలకపెక్కుపోకలబోక పిక్కటి
 ల్లుచుసర్వదిక్కులయందున మిక్కటంబైయిండికరములజీక్రకునవరా
 చరంబుల నొక్కరీతినివెల్లుచుండెడి చక్కసీసద్గురునిలో॥ నెరుగుమా
 యన్నా॥

అష్టపది॥

నీలాంబరి॥

అదితాశం

శ్రీనివాసుడవనుచునినుమదిజేర్చివేడుచునుంటిరా దానవాంతకనన్ను
 బ్రోవనుచైవమేసివంటిరా పూనినినుగనుగొన్నవారలపొందునేనికమరువ
 రా కానిలేరాశ్రుతనగపురిప్రకాశశ్రీరామేశ్వరా॥ఐ॥

తల్లియునుదండ్రీయునుగురువునుదాతవేసివంటిరా కల్లగాదికవినుము
 నేసేకరుణకునుపాత్రుండరా తొల్లిప్రహ్లాదాదిభక్తులతోడునీవనివింటిరా
 చల్లగానన్నేలుశ్రుతగిరిస్వామిశ్రీరామేశ్వరా॥ఐ॥

సారసాక్షుడవనుచునేసిజాడగనుగొనుచుంటిరా కోరినినుధ్యానించు
 వారితోకూడియున్నదివింటిరా భారకర్తపుగాకుచేలునిపావనునిజేసితివి
 రా నేరమంచకునన్నుశ్రుతగిరినిలయశ్రీరామేశ్వరా॥ఐ॥

ఎక్కడనుజూచిననునీవని యవ్వరునుగనలేరురా। ఎక్కడుగనద్యుధులు
నినుగనినిజమెరుంగుటవింటిరా। ప్రక్కతోడైయున్ననినునాభావములో
గనుగొంటిరా। గ్రక్కననుదయజూడుశ్రుతగిరిఘనుడశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

అదియంత్యములేకనీవుననాదిరూపుడవంటిరా। పాదుకొనిపచరాచరం
బులబ్రహ్మమైయున్నావురా। వేదవేద్యుడటంచుశ్రుతులను వెలయుచున్నది
వింటిరా। వాదమేలనురారశ్రుతగిరివాసశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

అంటియంటకనీవునంతటనచలుడైయున్నావురా। మింటిమంటికిసూత్ర
భారిగమెలగుచున్నదిసీచెరా। కంటిలోవెలినంటకనునిగ్నశయెనీవనిగంటి
రా। జంటబాయకునిన్నుశ్రుతగిరిస్వామిశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

పుట్టుగిట్టుటలేకసర్వముబూనుకొనియున్నావురా। యిట్టిదనినుదెలి
యువారలకెందునీవైనావురా। గుట్టుదెలసెనునేడుశ్రీసద్గురునికృపగన్నా
నురా। దిట్టపరచితిమదినిశ్రుతగిరిదేవశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

అండపిండాండములకునుబ్రహ్మాండమైయున్నావురా। నిండిరామానంద
యోగివిసీవెయై వెలసితివిరా। అండగనువెలిగొండదాసునియాత్మనీవైనావు
రా। దండివాడవులేరశ్రుతగిరిధామశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

భక్తినియిష్టకముచదివినభక్తులనుపోషించరా। సక్తిమీరగనిహపరంబు
లస్వామికృపతోనియ్యరా। భక్తవత్సలనాదువిజ్ఞాపనముడయచేకొనుము
రా। శక్తిసహితవిలాసశ్రుతగిరిస్వామిశ్రీరామేశ్వరా॥శ్రీ॥

కందార్దం

ముఖారి

అందముగాతానంతట। పొందికయైయున్నజాడపుడ్యోత్సకులై। మం
దుగగనుగొనముక్తిని। జెందెదరనిదెలియువాడే॥ శీలుడవునన్నా॥ సద్గురు
చెంతజేరగగన్నా॥ ముందువెనుకయడసండేమిలేక పింపొందుదానిమది
యందునగనుగొన్నా॥ అందరానటువంటిబ్రహ్మానందమునరేఖగలునొక్కా
చందమునవెల్లేటిరామానందయోగీశ్వరునిజేర॥ శీలుడవునన్నా॥

మేలుకొలుపు

ధూపాలం

అటతాలం

లేరనీసరివారులేరనిమదిలోనకోరిసేవించితిలేరా। భారకర్తవుగానా
భావములోపలబ్రహ్మమైయున్నావులేరా॥ రామమేలుకోరా॥

పంచఘాతములప్రపంచమంతటనీవుపట్టుగయున్నావులేరా। సంచిత
ములులేనిసాధులలోవెలినాక్షిణీవైనావులేరా॥ రామమేలుకోరా॥

వాదభేదములేకవసుధలోనన్నిటవర్తింపుచున్నావులేరా। అదికినాది

వైవతరీంచితివనిచాచార్యుడెరిగించలేరా॥ రామమేలు॥

అకాశమునుజలమునందుజూచినచిత్రశబ్దవీపుగాబోవులేరా॥ లేకజూచిననంతలేకమైయున్ననిరాకారమూర్తివిలేరా॥రామ॥

మందబుద్ధిమానిమరినిన్నుజూచేటిమరుగునేగనుగొంటిలేరా॥ అందిపొందకసర్వమంతటచెలసినయచలుడవనిగంటిలేరా॥రామ॥

సూటిగనిన్నుయెచ్చోటజూచినగానిలేటగాయున్నావులేరా॥ కోటిసూర్యులకన్నమేటివైనరగంటిభాటలోయున్నావులేరా॥రామ॥

ఎరుకచేతనిన్నుపరికింపవలెనన్నయేవస్తువునుగావులేరా॥ యెరుకమీరినిన్నుయెరిగేటివారికియెదుటనేయున్నావురా॥రామ॥

కోరికతోవినుకొండపట్టణమందుకూరిమినున్నావులేరా॥ చేరరామయోగిసేవనేజేయుచుస్థిరపరచియున్నానులేరా॥రామ॥

అండపిండబ్రహ్మాండములెల్లనుండియున్నావటలేరా॥ దండిగవెలిగొండచాసునకునునీదుదర్శనమామెనులేరా॥రామ॥

హెచ్చుకందార్థం శంకరాభరణం

లోకంబులుతనలోపల॥ ప్రాకటముగదాల్చినేడుబ్రహ్మముతానై॥ యేకాకృతినివెలింగమ॥ శ్రుకాంతునిగన్నవాడే॥ శ్రుగురుడవురా॥వాడేరామయోగీశ్వరుడురా॥ సాకారమనభక్తజనులకునెల్లనిరాకారుడితడనిపొకడదెల్పును॥ యేకరూపముదాల్చియేమిటసోకకనుయెందెందుతానై॥ గాకయున్నపరాత్ముడితడనిలోకులెన్నికవెలసియున్న॥ శ్రుగురుడవురా॥

యా॥ యెదుకులకాంబోధి అటతాళం

శ్రీరామానందయోగీశా॥ శ్రితజనభక్తహృదయేశా॥ చారుశ్రీసత్కృపవేశా॥ వోరామయోగీంద్రా॥ సరసశేర్పుమురజగదీశా॥శ్రురా॥

అంతారంగామందుననీ॥ రంతరముమరువకనీ॥ యెంతజేరివేడుభక్తునీ॥ వోరామయోగీంద్రా॥ సంతతముబ్రోవవేబూని॥శ్రురామా॥

పట్టుగానీవైజగమంతా॥ బట్టబయలైయున్నవంత॥ గుట్టుగాదెలసితినేనంతా॥వోరామయోగీంద్రా॥ కోరితీనిరావేనాచెంతా॥శ్రురామా॥

పంచాఘాతములకునీవు॥ మించీయున్నానీదుతావు॥ గాంచినసీవెందునలేవు॥ వోరామయోగీంద్రా॥ పంచశేరియున్నననుగావు॥శ్రురా॥

ముందువెనుకానీవులేకా॥ యందువనేనీదుజోక॥ లిందుదెలసేమరువనిన్నీకా॥ వోరామయోగీంద్రా॥ అందముగనన్నేలుమికా॥శ్రురా॥

అంటియంటకనన్నేడ. జంటబాయకనుచుడా. వంటిగానునీవునాతో
డా. వోరామయోగీంద్రా. వుంటివనిమరువనీజాడా॥ఐరామా॥

లోకాలోకామందుననీ. రాకారస్వరూపుడనీ. యేకమనసుతోడనే
బూని. వోశ్రీరామయోగీంద్రా. ప్రాకటముగనిన్నేగంటనీ॥శ్రీరా॥

ముందుగానునేడురామా. నందయోగీశ్వరునిప్రేమా. నొందకముక్తి
నినెరిగేమా. వోరామయోగీంద్రా. పొందుగానునన్నుజేలుమా॥ ఐరా॥

దండిగవిన్దాండలోనూ. నిండివెలిగొండదానును. దండిశేర్పిట్రోవానీవే
నూ. వోరామయోగీంద్రా. దావుజేరిమొకిరితినేనూ॥ఐరా॥

వ చ న ము.

ఐరంగని పాదారవిందములయందుబుట్టినగుండక్లృష్ణమహాప్రవా
హముగనుంగొని వర్షించిన కీర్తన.

తే వారము

శ హ న రా గం

వాసవార్చితతమేశ. వరదపాతకవినాశ. దాసమానసవిలాస. తరణి
నిర్జితవిభాస. భూసురావనసుశీల. భుజగపరియంకలోల. భాసితశ్రుతిగిరి
శ. పాహిమాంజానకీశ॥

క మా న్

రూ ప క తా లం

రంగనీకృపనాకుగలుగు. గంగాదారిన్యవేశ్రీ॥రంగ॥ అంగజజనకుండై
మునిపుంగవులనుబ్రోచినశ్రీ॥రంగ॥

మత్స్యరూపముననుజలధిజొచ్చిసోమకాసురుని. గ్రుచ్చివేదములనువేగ
ప్రచ్చియజానకచ్చినశ్రీ॥రంగ॥

నిర్మలడైసురలకెల్లనిక్కపుదయనవృతమిచ్చ. కూర్మరూపముననుజల
ధికుండగాజరించినశ్రీ॥రంగ॥

కోపముననుకనకనేత్రకుంభిణిజాట్టగవరాహ. రూపమునుధరించివాని
రూపుమాపుజేసినశ్రీ॥రంగ॥

సారెకుప్రహ్లాదుడుమదిగోరివేడనరమృగావ. తారమెత్తినఘములచేదై
త్యునిబరిమార్చినశ్రీ॥రంగ॥

బాలకుడైబలినిమూడుపాదములనుగోరియా. వేళనింద్రముజ్జగములకే
లికగావించినశ్రీ॥రంగ॥

నీమముచేక్షుత్రియలసేనామముగలవారినిబలు. తామసమునద్రుంచివ
రశురాముడనజెలంగినశ్రీ॥రంగ॥

దమజనాధలకుసుర మునిఘనులు వేద గాదశరధి తనయై జనించి జైత్య తతులను బంజాడినశ్రీరంగ॥

భావమందు జెపుదును దృఢభక్తి నిదన పాదములను సేవకులగువారిఘను లజేయుట కైబలుదగుశ్రీరంగ॥

శుద్ధమామూనసమునశోభ వారగుడై వెలుంగు బుద్ధరూపుడనగభువన పూజితుడై వెలిగెడుశ్రీరంగ॥

కలియుగమున కెల్లతానుక విశేషాపమునుధరించి భులులశిక్ష జేతుననడి కాగక్షతో వెలింగెడుశ్రీరంగ॥

పరమపవిత్రవనిన్నిభక్తితో శ్రీహామమదాది వరులెల్లను హరికుమారి వనినిను ప్రార్థించురుశ్రీరంగ॥

అందమగనుశ్రీరామానందాయోగీశ్వర్యృప వాందియున్నభక్తునియె డనంజేహంబెలనుశ్రీరంగ॥

తరుణరొశ్రుతగిరిపురిశుదయచే వెలిగొండదానున కథవేలను దారినివ్వ వమ్మగుండకమ్మశ్రీరంగ॥

మా లి ని

శ హ న

పరమపదవిహార భార్గవచిత్రచోరా సురనరివరసేవ్యా సుస్థిరా హ్లాదభావ్యా తరణివిజితతేజా దానకాష్టాతరాజ వరశ్రుతగిరిభోలా పాహిమాలలక్ష్మీలోలా॥

శ్రీరామానందగురుబ్రహ్మజేనమః॥

భైరవిరాగం

యంపెతాళం

శ్రీదాయకంబునై జెలువొందువశవసల పాదుకొనిమరినాల్గుపత్ర ములను మేదినితత్వమూలాధారచక్రమున॥

ఓంసహస్రశీకాండేవంవిశ్వాక్షంవిశ్వశంభువమ్ విశ్వంసారాయణ దేవమక్షరంపరమంపదమ్ విశ్వతఃపరమాన్నిత్యంవిశ్వంసారాయణగో హరిమ్ విశ్వమేవేదంపురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి పరింవిశ్వాస్యాత్మేశ్వర గోంకివమచ్యుతమ్॥

వేదవిదుడైపట్టివిఘ్నపతిశ్చ జయమంగళంనిత్యశుభమంగళం॥

ఆరయగబభమయరలనువర్ణములగూడి యారుదళమొలనుచెన్నలరు చుండి తిరుగానమరుస్వాధిష్ఠానచక్రమున॥

నారాయణంమహాజ్ఞేయంవిశ్వత్కాసంపరాయణం! నారాయణప
రోజ్యోతీరాత్మానారాయణఃపరః! నారాయణపరఃప్రహ్లాదతత్త్వస్సాతా
యణఃపరః! నారాయణపరోధ్యాతాధ్యాసంనాశాయణఃపరః! యశ్చ
కించజగత్సర్వందృశ్యతేశూయతేపివా! అంతర్బహిశ్చతత్సర్వంక్యాప్తనా
రాయణస్థితఃఅనంతమవ్యయంకవిగ్ంసముద్రైతఃవిశ్వశంభువం॥

భారతీపఃయైస్ప్రహ్లాదేనదూ॥జయ॥

దనరారుచున్నపదిదళములనుడధలుగు! తథదధలనపఖలనుదగిలివెలు
గు! మణిపూరకమునసర్పలకాంతిశీలశ్చై॥

పద్మకోశప్రతీకాశగ్ంహృదయంచాశ్మధోమఖం! అధోఃష్ఠ్యానిత
స్యాంతే! సాభ్యాముపరితిష్ఠతీ! జ్వాలామాలాకులంభాభివిశ్వస్యాంతసం
మహతీ! సంతతగ్ంశిలాభిస్తులంబత్యాకోశసన్నిభం! తస్యాంతేనుషిగ్ం
సూక్ష్మంతస్త్రికత్సర్వంప్రతిష్ఠితం! తస్యమధ్యేవహసగ్ని! ర్విశ్వావికర్ష
శ్వతోముఖః॥ శౌనసియుండినవికుంఠేశునకునూ॥జయ॥

తనరుద్వాదశదీవ్యదళములనుకఖగఘజ! లనుచభజయులనుఘటతలన
గీ! ఘనయనాహతచక్రమునపార్వతీదేవి॥

సోగ్రభుగ్విభజితప్తన్నాహారమజరఃకవిః! తిర్యగార్ధ్వమధశ్శా
తీర్ణశ్చయస్తస్యసంతతా! సంతాపయితిస్వంజేహమాపాదతలమస్తకః! త
స్యమధ్యేవహ్నిశిఖాఅణియ్యోద్వాకవ్యవస్థితః! నీలతోయదమధ్యస్థాద్విద్యు
చేభేషిభాస్వరా॥ నెనయుశ్శీరజితాచలేశ్వరునకూ॥జయ॥

ఘరుసతోపదియారువర్నంబులలల! ధరియించుపదియారుఃప్రములనూ
సరవితోడవిశుద్ధచక్రాగ్రమునజేరి॥

నీవారశూకవత్తస్త్వి! పీతాభాస్వర్చణూపమా! తస్యాశ్శిఖాయామధ్యే
పరమాత్మావ్యవస్థితః! సప్రహ్లాదస్సశివస్సహరిస్సేంద్రస్సోత్తరఃపరమస్వ
రాట్! రాజాధిరాజాయప్రసహ్యసాహినేనమోవయంవైశ్రవణాయకూ
మహే! సమేకామాకామకామాయమహ్యంకామేశ్వరోవైశ్రవణోద
దాతు! టుబేరాయవైశ్రవణాయమహారాయనమః॥ యిరువుగావెలు
గొందునీశ్వరునకూ॥జయ॥

తనరిహంతుంబనెఘనవర్నములగూడి! యునుఁడండుపత్రిములనుచితమ
గుచు! మొనయునాజ్ఞాచక్రమునవినిర్మలరూప॥

ఓంతద్ర్భహ్మఓంతద్వాయఃఓంతదాత్మాఓంతత్సశ్శ్ఃఓంతత్సర్వంఓంత

త్వరోర్మముః। అంతశ్చరతిభూతేషుగుహాయాంవిశ్వమూర్తిమ। త్వంయజ్ఞ
స్తవ్వంవవటూరస్తవ్వమింద్రస్తవ్వగోరుద్రస్తవ్వంవిష్ణుస్తవ్వంబ్రహ్మస్తవ్వం బ్ర
హ్మపతిః। త్వంకదాపఅబోజ్యోతీరసోమృతంబ్ర। హ్యభూర్భువస్సువరో॥
మనఘక్షైకనిపట్టునాత్మకీర్తమా॥జయ॥

వలనైనాకగలనువర్మములజెలువొంది। లలినొప్పువేయురేకులుగల్గినా।
జ్వలితసాహస్రారచక్రంబునవసించి॥ *

అదైతంవిష్ణవేదరున్నర్విపతియజ్ఞోవైవిష్ణుఃయజ్ఞవీవాంతతఃప్రతితిష్ఠతి
సూత్రజుపాతివిష్ణవేస్వహాయజ్ఞాయస్వాహ। ప్రతిష్ఠాయైస్వాహేతి॥ఈ
కానస్వర్వవిద్యానామీశ్వరస్వర్వభూతానాంబ్రహ్మధిపతిబ్రహ్మబోధిప
తిబ్రహ్మశివోమేఅస్తునదాశివో॥ వెలుగొందుగురురాజవీరునకునూ॥జయ
మంగళంసత్యశుభమంగళం॥

ధారుణివిశ్రుతశైలధాముడై వెలిగొండదాసుబ్రహ్మవగనెంచిదనువుగాం
చీ। చారుతరసత్యపాసాంద్రుడై వెలిగొందు। శ్రీరామయోగీంద్రశేఖరు
॥జయమంగళం॥

హరిదా

శ్రీగురుభ్యోనమః

శ్రీకరవికారివత్సరాశ్వీయుజశుక్ల। దశమిస్థిరవాసరమునందుదారలే
మ। యోగివర్యాంకితంబుగానొనరదీని। పరిసమాప్తంబుజేయగాబడియెధ
రణీ॥

శ్రీరామానందగురుబ్రహ్మజేనమః

10536

